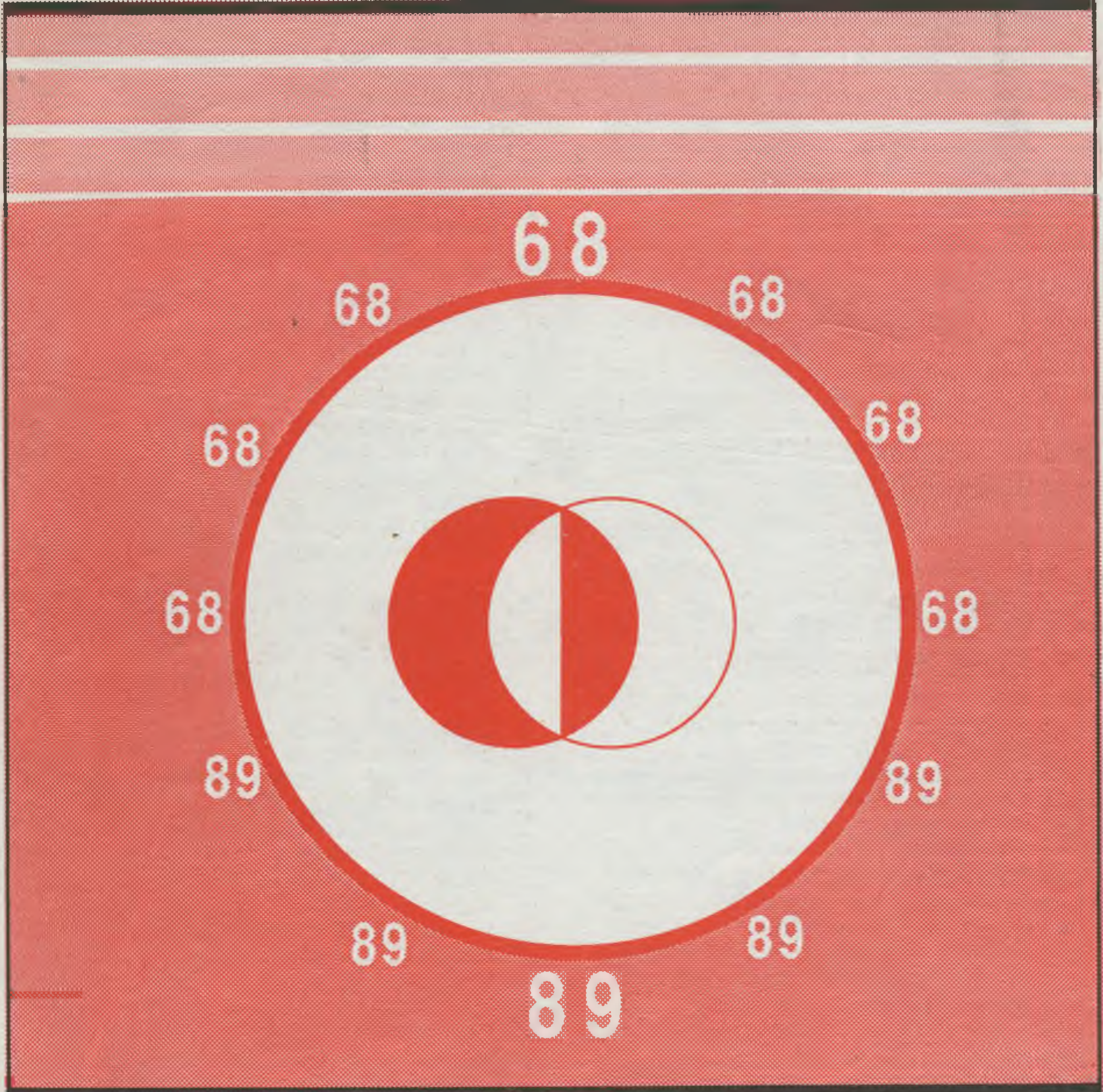
YENİ

KATILIM

OCAK 1989
SAYI: 1

KDV Dahil 1000 TL

BİR ODTÜ VARMIŞ
BİR ODTÜ YOKMUŞ

ODTÜ'DE BİR ANKET

Merhaba

Uzun bir aradan sonra yeniden birlikteyiz. Yaşadığımız bu arada, gerek ODTÜ'de, gerek Türkiye ve dünyada pekçok değişiklik, ilginç gelişmeler oldu. Türkiye'de Gençlik Şurasının toplanması, pek önemli sonuçlar vermese de, gençliğin söz hakkı yok denecek kadar az olduysa da, iyi bir gelişme; insanlar, "gençliğinde söyleyecek sözü varmış" diyorlar, yavaş yavaş. Katılım da ODTÜ öğrencilerinin tartışabileceği, görüşlerini belirtebileceği bir platform olmayı sürdürüyor. Spor (çoğunluğun anladığı gibi sadece futbol değil) müzik, dersler, hayatın o korkunç zenginliği içinde, biz ODTÜ'lülerin etkinlendiği, tek tek bireyleri özel olarak ilgilendiren özel konularda söyleyecek pekçok sözü var. Hayatta hiçbir şey güllük gülistanlık, herkesin aynı şeyi söyleyeceği hiçbir konu olmadığına göre ve hiç kimsenin herşeyi ya da sadece bir konuda herşeyi bilemiyeceğine göre, insanlar (özelde biz ODTÜ'lüler) tartışmalı, düşündüklerini ifade etmeli. Sizlerden Katılım'ın sadece, katılımı çıkaranların düşündüklerini yazdıkları, ilettikleri, bir yayın olmamasını sağlamanızı, Katılım yazarlarında, Katılım'a gelen yazılarda; olumladığınız olumlamadığınız eksik bulup tamamlayacağınız, yanlış bulup düzelteceğiniz konularda görüşlerinizi yazmanızı istiyoruz. Unutmayalım, hiçbirimiz profesyonel yazar değiliz, yazmakta zorlanabiliriz. Bu sorun olmamalı, yazılarınızı bize postalamanız yada getirmeniz halinde, beraber tartışarak, iyi açıklanmamış, karanlıkta ki yerlerini veya Türkçe'sini düzeltebiliriz.

İnsanı "Düşünen hayvan" olarak nitelendiren düşünürlerin olduğunu hepimiz biliyoruz. Gelin, Düşünmeyen "Düşünme yeteneğine sahip hayvanlar" olmadığımızı gösterelim, hep birlikte, hep beraber, daha iyi bir dünya için, daha iyi bir Türkiye, daha iyi ODTÜ için düşündüklerimizi yazalım. Tartışalım.

KATILIM

İÇİNDEKİLER

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : **ERKAL EREN...** Ekin Sanat Sorumlusu: **ALPER AKÇAM...** İlan Abone Sorumlusu : **NECAN BALTAN...** Teknik Sorumlu : **ÖZLEM KAVAK...** Heber Sorumlusu : **ATTİLA GÜNEY...** Dizgi ve Grafik Düzenleme : **YENİ KATILIM...** İlan Koşulları : Arka dış kapak 250.000 TL, Arka iç kapak 200.000 TL, İç sayfalar tam 150.000 TL, Yarım sayfa 75.000 TL, Çeyrek sayfa 35.000 TL. Adres : Uzunselvi Sokak. 13/ 11 İçcebeci - ANKARA Baskı **ERTEM MATBAACILIK** : 118 07 11 Olgunlar Sokak 20/1 ANKARA

2 D ÜZERİNE

Murat DENİZ

Dernek Genel kurulundayız. O karmaşa, koşuşturmaca arasında, hazırlık sınıfından üç arkadaş gelip:

— Abi, Siz Katılım'da çalışıyormuşsunuz, biz de çalışmak istiyoruz, dediler.

— Tabii. Çarşambaya toplantımız var, buyrun gelin.

Çarşamba günü:

— Abi biz Katılım'da çalışmayız.

— Neden?

— Siz devrimci değilMİŞsiniz.

★★★

— Siz dernekçi misiniz?

— Evet. Ne oldu?

— Biz üye olmak istiyoruz.

— Tabii. şu formları doldurur musunuz.

— Biraz da konuşabilir miyiz?

— Elbette.

— Dünkü eylemde niye yoktunuz? Neden pasifist davranıyorsunuz?

Bu soruyu soran o kadar çok aktif olmalıydı ki derneğe üye olmak için ancak ODTÜ'deki dördüncü yılında zaman bulabilmiş. Eh artık bunlar da derneğe üye oldular ya, savulun Türkiye'nin tüm antidemokratik uygulamaları!...

★★★

Katılım'ı hiç okumamış bir Best'çiden eleştiri:

— Ay aptalca bir dergi çıkarıyorlar, birde ODTÜ adına çıkarıyoruz diyorlar.

Peki yavrum söyle babana, sana bir dergi alsın, istediğin gibi çıkarırsın!

★★★

Katılım Grubunun MM binasının önünde verdiği flüt ve gitar dinletisinden sonra bir öğrenci, arkadaşına:

— Dernek yapmış ama yine de güzeldi.

Ee tabi haklı kızcağız; dernek dediğin öğrencileri toplayıp güzel şeyler sunmaz ki, toplar öğrencileri, atar bombaları gider!

★★★

— İyi çocuk ta bir de dernekçi olmasa.

— Aaa O dernekçi mi? Ne kadar da iyi bir insana benziyordu.

Doğru. İyi insanın dernekte işi ne!

★★★

— Hem demokratız diyorsunuz, hem de Marx'ın kitabını satan yayınevinden reklam almışsınız.

Aferin sana kızıım. Aferin sana ki 8 yıldır anlatılanları ders notlarını gibi ezberlemişsin. Tabii demokrasilerde çare tükenmez. Bir Menderes gelir, O gider bir Demirel gelir, O da gider Özal gelir, arada bir başkaları da gelir. Kendim için bir şey istiyorsam namerdim - ama yalnızca benim düşüncelerim serbest olsun; süleyman Demirel Demokrasisi

Ee tabii, bunca çare varken de Marx'a gerek kalmıyor. Zaten geri kalmış ülkelerde, Marxist partilerin yasaklanması da İslamın 6. şartıdır. Haçlı ve UEFA zihniyetini hâlâ terketmemiş kalleş Avrupalı ise müslüman olmadığı için ilk 5 şart gibi bu 6. şartı da iplemez.

Ve umarım staj yapmak, master yapmak için can attığın o ülkelerde, sokaklarının temizliğinden başka şeylere de dikkat edersin: demokrasi ve insan hakları gibi.

★★★

ODTÜ - ÖD Genel Kurul ilanlarını gören biri:

— Ooo ilan asmışsınız, yasallaştınız ha?

— Yok canım onu da nerden çıkardın!

Son sözü Amerikalı yazar O'Henry'ye bırakıyoruz:

— Biz Amerikalıların herşeyden çok nefret ettiği iki şey var; biri zenciler, diğeri önyargılar.

ÜNİVERSİTE - TÜRKİYE

Dç. Dr. Sinan KAYALIGİL
Endüstri Mühendisliği

Türkiye'de üniversiteleri incelemeden önce genel bir değerlendirme yapmak gerekir, çünkü üniversitelerin ülkenin gelişmesiyle, özgün teknik bilgi ihtiyaç seviyesiyle doğrudan ilişkisi var.

Türkiye'de eğitimin bütünlüğü tartışma götürür. (Liselerden bilgi ve becerileri yeterli olmayan insanlar yetişiyor. İlk-orta okul, lise ve üniversite ilişkisi yok.) Teknik eğitime gerektiği gibi ağırlık verilmiyor. Genel politikalar hep kaynakları savrukça yaygınlaştırıcı ve alt yapıya ağırlık tanıyıcı olmuş. Bunun sonucu ise uzmanlaşma eksikliğidir. Yani Türkiye'nin yukarıdaki nedenlerle birlikte azgelişmişliğinden kaynaklı az sayıda ama yüksek nitelikte insana ihtiyacı var. Bu yüzden Türkiye eğitimde ve ekonomide açık-seçik seçimler yapmak zorunda. Diyelimki, önümüzdeki on yıl için yoğunlaşılacak konular seçilip yatırımlarını, yetişmiş işgücünü o alanlar ağırlıkla aktarmak gerekiyor. Örneklersek, alanlardan biri turizm ise öncelikle turistik bir çevrenin olgunlaştırılması gibi konuların halledilmesine paralel olarak üniversitelerde bu alanda eğitim gören insanlarada ayrıcalık tanınıp (burslar vs.) yeni okullar açmak gibi nitelikli (dil bilen, yabancı ülkeleri gezmiş...) insan yetiştirilmeye başlanmalı. Bunun yapılmaması yapısal bozukluğu ve yenilenememeyi getiriyor.

"Batı tipi üniversiteleri "üretken üniversite" olarak nitelendirebiliyoruz. Onlar, nitelikli insan üretmekle, düşünce üretimini eşdeğerde görüyorlar."

Batı tipi üniversiteleri "üretken üniversite" olarak nitelendirebiliyoruz. Onlar, nitelikli insan üretmekle, düşünce üretimini eşdeğerde görüyorlar. 12 Eylül öncesinde üniversitelerimiz arasında herbakımdan gelişmiş, dünyayı günü gününe takip edebilenler, hatta üretken olmaya girişenler vardı. Mezun olan, nitelikli, varolan sığ ihtiyaçlara göre fazlaca nitelikli, aynı zamanda aydın olan insanlar Türkiye'ye lüsk gelirdi diye düşünüldü herhalde. Bunun sonucu olarak bir değişim geçiyoruz. YÖK'le beraber eğitimde merkezileşme tercihi geldi. Bunun ve depolitizasyonun devamı olarak açılan, işlevi öğretimle sınırlı pekçok üniversitede, üniversite kavramı "yüksek okul" haline gelmek üzere.

Araştırma yapılmasında öğretim elemanları üstünde bir baskı olduğunu sanmıyorum (Hatta ödüller veriliyor) Ama herhangi yerleşik bir teşvik düzeni de yok. Kaynak az, üniversiteye gelen sayıca çok, araştırmacı kişilik bakımından niteliksiz öğrencilerin yetiştirilmesiyle uğraşmak zorunda. (Bunun nedenlerinden birisi de Türkiye'ye sermaye akışının teknoloji ile birlikte olması. Ülkemiz teknoloji üretmek yerine ne kadar gelirse tüketen bir ülke)

Türkiye'de üniversiteler yeniyi üretmeli, yeni olandan toplumu haberdar etmeli. Bunun için birilerinin, (özel kesimin, konuyla ilgili) yeniyi istemekte çıkarı olmalı ve üniversitenin nitelikli insanlardan oluşması özellikle teşvik edilmeli. (Üniversite başta insanla işler, insanın bu kadar etkili olduğu üretim yeri çok azdır.)

Üniversitelerde ihtiyaçlarımız doğrultusunda nitelikli insan yetiştirilmesine, çok sayıda standart mezundan daha çok önem vermeliyiz. Bu uzun vadeli planlarla koordine olmalı. Kaynakları dağıtım tercihi iyi yapılmalı ve herşeyden önce merkezi bir rasyonalite olmalı.

"Üniversitelerde ihtiyaçlarımız doğrultusunda nitelikli insan yetiştirilmesine, çok sayıda standart mezundan daha çok önem vermeliyiz."

Özerk-demokratik üniversiteye geçmek yeniden bir süreç işi gibi görülüyor.

BARIŞIN DÖNÜŞTÜRÜCÜLÜĞÜ

Kaya ÖZKARACALAR

"Salınabilecek en kötü korkuyu saldınız yüreklerimize:

Bu dünyaya çocuk getirme korkusunu!

Henüz doğmamış,

Adını koymadığım çocuğumu bile tehdit altında bırakıyorsunuz..."

Ünlü Amerikalı ozan şarkıcı Bob Dylan günümüzden tam çeyrek yüzyıl önce dünyada silahlanma çılgınlığının ulaştığı durumu bu dizelerle anlatıyordu. Son 25 yılda Dylan'ın sözünü ettiği tehlike azalmadı. Hatta daha da arttı. Ama aynı zamanda bu tehlikenin bilincine varanların sayısındaki ve gücündeki artışa paralel olarak bu tehlikeye karşı verilen mücadele de yükseldi. Ve yetersiz de olsa bazı kazanımlar elde etti: Tarihte ilk kez silahlanma yarışını geriye döndüren bir belge imzalandı.

Önce biraz geriyi, seksenli yılların başına dönelim. Bu yıllarda Batı'da birbiri ardına sağcı yönetimler (Reagan, Thatcher, Kahl, vb) işbaşına geliyordu. Bu iktidarlarının icraatının odak noktasını ise bir yandan sosyal güvenlik, vb kamu harcamalarından kısıntı yapılırken, diğer yandan 'savunma' harcamalarının arttırılması oluşturuyordu. Böylece silahlanma, özellikle nükleer silahlanma büyük bir ivme kazanmıştı. Ancak birkaç yıl önce bazı olumlu gelişmeler gözlemlenmeye başlandı.

1985'te ABD Başkam Reagan ile Sovyetler Birliği önderi Gorbaçev, Cenevre'de bir araya geldiler. Bu görüşmeden hiçbir somut sonuç çıkmamasına karşın iki önder "nükleer bir savaşın galibi olamayacağı" konusunda görüş birliğinde olduklarını dünya kamuoyuna resmen duyurdular. Ertesi yıl Reykjavik'te yapılan zirve, Sovyet tarafının stratejik nükleer silahlarda yarı yarıya indirime gidilmesi, Avrupa' daki orta menzilli nükleer silahların kaldırılması ve anti-balistik füzeler anlaşmasının süresinin uzatılması gibi somut öneriler getirmesine karşın, Amerikan tarafının Yıldız Savaşları projesi ile ilgili çalışmalarını sınırlamayı kabul etmemesi üzerine bir sonuç alınamadan dağıldı. Nihayet 8-9 Aralık 1987 tarihinde Washington'da yapılan üçüncü zirvede Avrupa'daki orta menzilli nükleer silahların **yokedilmesi** üzerinde anlaşmaya varıldı. Bu anlaşma geçen yıl Moskova'daki son zirve öncesindeki iki ülkenin de parlamentolarınca onaylanarak yürürlüğe girdi. Geçtiğimiz ay ise anımsanacağı gibi Gorbaçev, Sovyet ordusunda *tek taraflı* olarak büyük bir indirime gidileceğini açıkladı.

Kuşkusuz tüm bu olumlu gelişmeler bir dizi güzel rastlantı sonucu gerçekleşmedi. Sözkonusu gelişmeler günümüzde varolan gerçekliğinin yeni bir biçimde kavranışıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Bu yeni düşünce tarzının temelinde nükleer silahlanma ve ayrıca doğanın yıkıma uğratılması, vb. gibi bazı yıkıcı sorunların, insanlığın toplumsal gelişmesinin belirli bir aşamasındaki biçiminin temel özelliklerinin ve çelişkilerinin bir sonucu olarak ortaya çıkmış olmakla birlikte, yeryüzünde insanlığın varlığını sürdürmesini tehdit ettiği gerçeğini anlatan 'uygarlık krizi' kavramı yatar. İşte dünyada çok farklı ulusal, dinsel, ideolojik ve sınıfsal kesimlerden sağduyu sahibi ve gerçekçi çevreler bu uygarlık krizine karşı seferber olmaktadır. Bu seferberlik sırasında oluşan blok, içinde barındırdığı farklı kesimlerin birbirlerine karşı sahip oldukları korku ve önyargıları yitirerek birbirleriyle karşılıklı bir etkileşime girmeleri sonucu niteliksel bir degişime uğrayarak gelecekte çok daha köklü toplumsal dönüşümlerin yaratıcısı olabilecektir.

EĞİTİM VE BÜTÇE

Ferhat GÜL

Türkiye'de 17'sinde bir gençseniz asılabilme özgürlüğünüz vardır.

Türkiye'de bir öğrenciyseniz, atılabilme, sürünebilme, Gençlik Şuralarında coplanabilme ve gözaltına alınabilme özgürlüğünüz vardır.

Elektriği var, suyu var, askısı var, falakası var seçin seçebildiğinizi.

Açığı var, kapalısı var, yarı açığı var hücresi var, E - tipi E olmayan tipi var.

8 yıldan beri taşların bağlandığı, köpeklerin salıverildiği huzur ve güven ortamında yaşıyoruz. Bu ortamdan en iyi nasibini alan da biz gençler ve eğitim sistemimiz oldu. Neresinden tutsanız elinizde kalan bugünkü eğitimimizin bütçe yönüne bir göz atmak istiyoruz.

1980 öncesi milli gelirin yüzde 15'ini alan eğitim, 80'lerin hemen başında % 12'ye, son yıllarda da %7 ye düştü. İşçi ücretlerinin de reel olarak yüzde elliye yakın azaldığı düşünüldüğünde bir de buna alınan dış borçları ve sağlık hizmetlerinin milli gelirden aldığı payın azalmasını eklersek, şeytan insanın aklına "nereye gitti bu paralar" gibi bir soru getiriyor. Şeytan işte. Tabii biz şeytana uyup holdinglerin kâr grafiğindeki 80'nden sonraki ivmeli artışa, banker faciasına, dışarıya büyük miktar para kaçırılmasına bakıp, bunlarla kaybolan paralar arasında bağ kurup, "O çanlar kimin için çalmıştı" diye sormuyoruz.

Bu yılki bütçe görüşmelerinde Tarım Bakanlığının bütçesinin % 95'i, Ulaştırma Bakanlığının % 92'si M. Eğitim Bakanlığının bütçesinin ise % 18'i (adam olana çok bile) kabul edilmiş. Sayın Güzel de bundan yakınıp duruyor. Şimdi bu durumu nasıl yorumlamak gerek? Vatana ve millete hayırlı bir yorum şöyle olabilir: "Yahu öğrenciliğin alemi yok! Bakancağız uğraşıp didiniyor işte, eğitime para bulacağım diye, vermiyorlarsa ne yapsın." Öte yandan vatana ve millete hayırsız bir yorum şöyle yanıt verir: "İstifa etsin. Bütçe ve kaynak ayırımı önemli bir konudur, demokratik ülkelerde eğer bir bakan hükümetiyle böyle önemli konularda anlaşamıyorsa, istifa eder. Kaldı ki Milli Eğitime (bugün için) fazla para ayrılmıyor diye üzülmek "Biz içerdeyiz fikirlerimiz iktidarda" diyenlere neden az para veriliyor anlamına gelir. Diğer bakanlıklara oranla Milli Eğitime az para ayrılması bilimi ve üniversiteyi savunanların değil olsa olsa Anap içindeki ittifakçı ve liberallerin sorunu olabilir. Malı, ya Tarım, Ulaştırma vs. bakanlıklarının ihaleleriyle işadamları, ya da Milli Eğitim'den dinci dergiler, kitaplar, gerici yayınevleri götürecekti. Birinciler kazanmış; ikinciler adına üzülmek bize düşmez."

Tıpkı bakan gibi ODTÜ Rektörlüğü de kaynak azlığından şikayetçi. Bu yaz yayınlanan ODTÜ HABER BÜLTENİ'ndeki verilere göre ODTÜ'ye ayrılan net kaynak şöyle 1978'de 840 milyon, 85'te 415 milyon, 87'de 735 milyon. Açıkça görüldüğü gibi ODTÜ bütçesi 80'nden sonra yarıya düşüp ancak "eğitimi kaliteleştirmek için" bizden gaspedilen haraçlardan sonra 78'deki rakama yaklaşmaya başlıyor. Yani biz ODTÜ öğrencileri o kadar para verip on yıl önceki bütçemizde sayıyoruz. Aksi şeytan yine dürtüyor: "Nerede bu paralar?"

Konumuzla ilgisiz bir gazete manşeti şöyle: "Deride ihracat toplam üretimden 150 milyar fazla." Yani Türkiye'de hiç kimse tek bir deri eşya almasa bile 87'de yalnızca deride 150 milyarlık hayali ihracat olmuş! Afiyet olsun.

İLERLEME SÜRECİNDE YOKOLMAK

Kerem TOMAK

İlginç bir toplumda yaşıyoruz. Etrafımıza baktığımızda ne kadar çok kendimizi kısıtladığımızı değil de, doğanın bizi ne kadar çok kısıtladığını algılıyoruz. Yağmur yağdığında "öff, etraf çamur olacak yine..."; kış geldiğinde "kışa girdik işte, yine karbon suluyacağız.." gibi yorumlara gider, sorumluluğu havaya, doğaya yükleriz.

"Ya hiç farkında olmasalardı?"

Günümüzde birçok politikacının oyuncağı olan "uygarlık" kavramı bunu ortaya çıkaranların ayağına dolaşmaya başladı. Ozon tabakasının delinmesinden, hava, toprak ve su kirlenmelerine, insanları her gün daha çok etkileyen nüfus artışından, radyasyon sızıntılarına kadar birçok sorun, gitgide daha fazla etkisini gösteriyor. Bu da çıkar kavgasına girenlerin bakışlarını bu alana kaydırmalarını sağladı. Bir ölçüde şanslı sayılırız: Ya hiç farkında olmasalardı? Ortaya çıkan "pürüz"lerin en büyük kaynağının teknoloji olduğunda, görüş birliğine varılmıştır. Bir sonraki adım, "insan için mi, yoksa insana rağmen mi?" sorusuna cevap bulmak olacaktır. Şu an, hizmet vermekten aciz bir düzenle karşı karşıyayız. İnsanın var olmasından çok önce de vardı bu yapı. Yerleşik sistemden tatmin olmayıp kendi ütopya'sını yaratmaya başlayan insandan sonra da, bu yapaylığa, çalışan böylesi fedakâr bir işletmeyi tahrip etmek hangi akla hizmettir? Biz, yeryüzünün en akıllı canlılarıyız. Ortaya koyduğumuz yıkım sahnesi eğer bizim dahiliğimizi yansıtıyorsa, evrende başka canlıların olduğu varsayımı çürütülmüş oluyor. Çünkü biz, beynimizin en fazla yüzde on'unu kullanarak böylesi bir intihara sürüklüyorsak kendimizi, başka bir uygarlık, hele bir de düşünme kapasiteleri birden fazla ise, çoktan yok olmuştur. Ve bu nedenledir ki onlarla iletişim kurmak olanaksızdır. Bence bu durumdayken artık "insan için" kavramı askıya alınmalı ve rafa kafaya verip "insana rağmen" mantığıyla bir düşünüş şekli geliştirmelidir. Bugüne kadar bir yandan insan için dendi, diğer yandan insanlar öldürüldü; düşüncelere zincir vurulmaya çalışıldı, "üstün ırk" hareketi tepki görmesine rağmen, perde arkasında çeşitli ayak oyunlarıyla, başka isimlerle, insanlara yutturuldu. - hâlâ da yutturuluyor!.; çıkarlar haklardan önce geldi. İnsana rağmen yaşamanın zamanı gelmiştir. hâttâ geçiyor bile. Alternatif bir hareket şarttır. E.F. Schumacher adlı yazarın dediği gibi "Kuşkusuz düzen" bir çok bakımdan kötüdür ve değiştirilmesi gerekir. "Bunun için ilk önce kendi aramızda bir iletişime girmemiz gerekiyor. ODTÜ sınırlarına uygularsak eğer, işe taa başından, yok edilmeye çalışılan duyarlılığımızı ve düşünebilme kabiliyetimizi yeniden kullanabilmekten başlamak şarttır. Bunun da gerektirdikleri vardır. Her gün bir savaş alanına dönen yemekhane, Türkiye'de kadın erkek eşitliğinin en yoğun yaşandığı otobüs önü itişmelerinde kaybolmuşluğumuz, birbirimize sivil polis muamelesi yapmamız, çözülmesi gereken sorunlardan bir kaçıdır.

Evet, ilginç bir toplumda yaşıyoruz. Kendi kendimizi dört duvar arasına sokmakla kalmıyor, kendi elimizle kendi boğazımızı sıkıp "oh, gelişiyoruz, ne güzel, ne güzel" diyerek mezarımızı kazıyoruz. Gelin elele verelim ve kurtaralım bu gülünçlükten kendimizi. Torunlarımıza da güneşin ışıklarıyla parıldayan yapraklar, üzerindeki çiğden mahmurlaşan çiçekler bırakalım.

"Evet, ilginç bir toplumda yaşıyoruz. Kendi kendimizi dört duvar arasına sokmakla kalmıyor, kendi elimizle kendi boğazımızı sıkıp "oh, gelişiyoruz, ne güzel, ne güzel" diyerek mezarımızı kazıyoruz."

GENÇ BİREYİN ÖRGÜTLENME SORUNU VE ÖĞRENCİ GENÇLİK II

Atilla GÜNEY

Genç, herşeyden önce bir birey olarak, toplumda kurulmuş ilişki sistemleri içinde yer alır. Belli bir toplumsal ortamda bulunur. Belli bir toplumsal tabaka oluşturur. Bu oluşumun belirleyicisi, genç bireyleri birbirine bağlayan, genç olmaktan kaynaklı özel ilişkiler, bağlantılar ve durumlardır. Bununla birlikte, toplumsal bir tabaka oluşturan gençlik içerisinde "öğrenci gençlik" özel bir konuma sahiptir. "Genç işçilerin, genç köylülerin, genç bürokratların bir işçiden, bir köylüden, bir bürokrattan farkı, eninde sonunda bir kuşak farkıdır. Oysa "öğrenci gençlik" yalnız yaşından, yani kuşak farkından ötürü bir ayrılık göstermez. Toplumun öteki sınıf ve tabakalarından, üretim sürecine göre durumu bakımından, bir nitelik farkıyla ayrılır. Bu, üretim süreci dışında, öğrenim yapmak üzere biraraya gelmiş, toplu yaşayan ve bu yüzden benzer alışkanlıkları bulunan, toplu hareket edebilen genç bireylerin oluşturduğu bir bütündür."

Özellikle öğrenci gençliğin 1968'den bu yana hem

üniversiteye, hem topluma ve hem de sisteme yönelik giderek artan bir devinim içerisinde olduğu gözlenmektedir. Bu, "ekonomik, politik, kültürel oluşumda, özellikle genç bireyin ve bir bütün olarak öğrenci gençliğin ideolojik ve politik konumu ne olmalıdır?" sorusuna özel bir anlam kazandırıyor. Üstelik, toplumsal dönüşümün sağlanmasında öğrenci gençliğe "öncü" görevini taşımak gibi, büyük bir yanlışa düşülüyorsa. Öğrenci gençlik, Marksizm'e göre, üretim ilişkilerinin dışında kaldığı için küçük burjuva niteliğe sahiptir. Yaşantısı da küçük burjuva yaşam tarzıdır. Öyleyse "gençliğin eylem tarzı da küçük burjuvazinin eylem tarzıdır." Toplumun dönüştürülmesi savaşımında da yeri kaypaktır. Marksizme göre, gençlik üretici bir sınıf olmadığı için, bizzat kendisinin böylesi bir dönüşüm sağlanmasında "öncülük" görevini üstlenmesi söz konusu olamaz. Ancak, gençliğin örgütlü gücünün, biricik devrimci güç olan işçi sınıfının yanında yer almasının da haklı nedenleri ve çıkarı vardır. Gençliğin kendisine özgü sorunları, genç olmaktan kaynaklı ilişkilerin, bağlantıların özgünlüğü onlara sınıfsal bir karakter taşımaz. Bu-

nunla birlikte bu sorunların kaynağı, ilişkilerin ve bağlantıların niteliğini belirleyen toplumsal ilişki sistemleridir. Genç birey, genç olmaktan kaynaklı, karmaşık, sosyal içerikli sorunlarla karşı karşıyadır. Genç birey iş istemektedir. Genç birey eğitim istemektedir. Genç birey politik ve ekonomik süreçte etkin olarak yer almayı istemektedir. Bununla birlikte gençliğin ve özelinde öğrenci gençliğin kendilerine özgü sorunları kendi başlarına çözemeyecekleri, genel sorunların dışında çözülemeyeceği açıktır ; öğrenci gençliğin kendi kendilerini yönetmeleri, bütün toplumun öz yönetiminin ortaya koyduğu sorunlardan ayrılamaz. Kısaca genç bireyin karşı karşıya bulunduğu sorunların hiç birisi de toplumun yaşamakta olduğu sorunlardan bağımsız değildir. Şunu anımsatmakta fayda var "bir bütün olarak toplum için yararlı olan bir sürecin her bir birey için de tek tek yararı daha az olmayacaktır." Genç birey, politik ve ekonomik iktidarı elinde bulunduran güçlerle aralarında çıkan çıkar farklılığının - kendi çıkarlarının zarara uğradığı - bilincine varması ölçüsünde ve örgütlü gücünü toplumun bir bütün olarak yürüttüğü mücadeleye bağlaması ile etkinliğini en üst seviyelere taşıyabilir, kendi çıkarlarını koruyabilir. Öğrenci gençlik "akademik" mücadelesini barış demokrasi ve sosyalizm ekseninde yürütmek zorundadır.

Sürecek.

CİCİ GENÇLİK

Funda BARAN

Gençlik.... Beraberinde başkaldırıyı, değişimi, yeniyi, tazeyi çağrıştırır gençlik kavramı. Çoşkuyu, hareketi, eylemliliği tek bir sözcükle anlatmak isterseniz bu işi en iyi "delikanlı" sözü yerine getirir.

Bugünlerde ise geçmişin kanı deli akan kuşağının yerini akıllı uslu, evinden işine ya da okuluna giden, soru sormayan, yargılamayan, algılamayan, başı önünde, sağına soluna bakmayıp, önünü arkasını göz ardı eden gençlik alıyor.

Bu genç çok iyi. Büyüklerini hiç üzmüyor. Sorular sorup kafalarını karıştırmıyor. "Benim hakkım..." diye başlayan laflar etmiyor. Onların sunduğu müziği dinliyor, onların gösterdiği kitapları alıyor (hatta ne olur ne olmaz diyerek bunları bile okumuyor).

Ama bu genç robot değil. Çalışıyor, seviyor, seviliyor, üzülüyor, mutlu oluyor. Çünkü bireyselliğini yaşamasına izin veriyor büyükleri. Anaç bir tavırla uzaktan izleyerek, kendi çizdikleri yolda yürütmeye çalışarak. Genç seviniyor, "özgürüm" diyor. Kendinden farklı olanı küçümsüyor, ben ilginç bir kişiliğe sahibim diyerek özgürlüğünün tadını çıkarıyor. Nasıl çıkarmasın? Yolun o kadar güzel çeşnilerle donatılmış ki arayan her istediğini bulabiliyor.

Alternatif yaşam biçimleri mi ? Kendine dön, doğaya dön... Varoluşçu ol... feminist ol... çevreci ol... tromcu ol. Toz çıkarma, fazla sorgulama da ne olursan ol. Bu arada köşeyi kısa yoldan dönmeyi unutma.

Müzik mi? Heavy metal, arabesk, disco, protest, birazda nostalji, eğer istersen country. Spor mu? Diğer spor dallarına gerek bile yok. Futbol yeter de artar bile. Tut bir takımı, peşine takıl, bağır, rahatla. Beyaz gölge tekrar moda olursa basketbolda moda olur belki.

Büyükler istediği sürece ne olursa olur. Evet, bu genç başını hiç kaldırmıyor. Soru sormuyor. Sormadığı için de yanıt aramıyor. Kendi dışında gelişen olaylarla ilgilenmiyor. Bireyselliğinin dışında mutlu olmuyor. Bu genç katılmıyor, rüzgara karşı yürümüyor ve genç şunu bilmiyor:

Sen artık
bu kitapta
noktaları
virgülleri
satırları taşımıyorsun
Sen artık
bu kitapta
koşmuyor
bağırmıyor
alnını kaşımıyorsun
Sen artık
bu kitapta
yaşamıyorsun

N. Hikmet

ODTÜ'DE BİR ANKET

Kaya Özkaracalar

Sosyoloji bölümünde okuyan bir öğrenci, 1987 yılı Mayıs ayında "Toplumsal Araştırma Yöntemleri" dersinin dönem ödevi olarak bir anket yaptı. Araştırmanın amacı öğrencilerin ekonomik model tercihleri, dinsel inançları ve çeşitli konulardaki görüşleri arasında ilişki olup, olmadığını saptamaktı. Fakültelerdeki öğrenci sayılarının toplam öğrenci sayısı içindeki oranları gözönünde bulundurularak 149 öğrenciden, önce 6 önermeyi "çok doğru", "doğru", "yanlış" ya da "çok yanlış" olarak değerlendirmeleri istendi. Bu önermeler şunlardı: (1) Kürtaj yasaklanmalıdır, (2) Eşcinselliğe karşı devlet cezai önlem almalıdır, (3) Çevre yani doğal, tarihi vb. zenginliklerin korunması Türkiye için lükstür, (4) Düşünce özgürlüğü Türkiye için lüsktür, (5) Evlilik öncesi cinsel ilişkiyi onaylamıyorum, (6) Evlilik dışı cinsel ilişkiyi, yani zinayı onaylamıyorum.

Daha sonra öğrencilere dindar olup olmadıkları ve tanrıya inanıp inanmadıkları soruldu. Son olarak (a) Devlet etkinliğinin hiç olmadığı ya da yok denecek kadar az olduğu, (b) Özel sektör ağırlıklı karma, (c) Devlet sektörü ağırlıklı karma, veya (d) Özel girişimciliğin hiç olmadığı ya da yok denecek kadar az olduğu ekonomik modellerden bir tanesini tercih etmeleri istendi.

Anket sonucunda öğrencilerin % 6'sının (a) modelini, % 23'ünün (b) modelinin, % 58'inin (c) modelinin, % 13'ünün (d) modelini tercih ettikleri ortaya çıktı. Öğrencilerin % 52'si tanrının varlığına inanır, % 26'sı inanmazken, % 22 gibi önemli bir oranı emin olmadığını söylemiştir. Ayrıca öğrencilerin % 4'ü kendisinin "çok", % 28'i "biraz", % 27'si "çok az" dindar olarak nitelendiriyor, % 41'i ise hiç dindar olmadığını belirtiyordu. Bu noktada ilginç bir durum ortaya çıkmıştı; çünkü tanrısızların oranı % 26 iken dinsizlerin ki % 41 idi. Anket formlarının yeniden incelenmesi % 2 oranında öğrencinin dinsiz ancak tanrıya inanır, % 13'ünün dinsiz ve tanrı konusunda emin olmadığını ortaya çıkardı. Yani dinsizlik ile tanrısızlık arasında birebir ilişki yoktu.

Öğrenciler 6 önermeyi yukarıdaki sıra ile şöyle değerlendirmişlerdi: (% olarak)

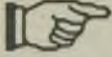

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Çok yanlış	46	32	67	70	27	15
Yanlış	46	42	29	24	49	35
Doğru	5	18	3	3	16	35
Çok doğru	3	8	1	3	8	15
Toplam	100	100	100	100	100	100

Özetle öğrencilerin tamamına yakını düşünce özgürlüğü (% 94) ve çevre koruması (% 96) yanlısıydılar. Yine tamamına yakını (% 92) kürtaja karşı değildi. Büyük bir çoğunluğu

eşcinselliğe (% 74) ve evlilik öncesi cinsel ilişkiye (% 76) hoşgörülü bakıyordu. Yalnızca zina konusunda çok büyük bir görüş ayrılığı vardı.

Bu genel öğrenci kitlesi içindeki veya biraz dindar olanlar ile dinsiz ve tanrısız olan öğrencilerin görüşleri ise şöyleydi:

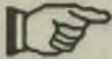

	Çok / biraz dindarlar						Dinsiz / tanrısızlar					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Çok yanlış	14	32	68	73	23	9	46	42	66	88	41	20
Yanlış	55	25	25	21	30	18	44	51	29	7	54	39
Doğru	9	34	5	2	29	50	3	0	5	3	5	34
Çok doğru	2	9	2	5	18	13	7	7	0	2	0	7

Görüldüğü gibi çevre koruması konusunda dindarların ve dinsiz - tanrısızların görüşleri genel ortalamadan pek farklı değildi. Ancak eşcinsellik, evlilik öncesi cinsel ilişki ve zina konularında dindarlar genel ortalamadan daha katı, dinsiz - tanrısızlar daha esnek bakıyorlardı. Ayrıca dindarlar kürtaja genel ortalamadan biraz daha çekimserce taraftar olurken düşünce özgürlüğü konusunda bunun tersi dinsiz tanrısızlar için geçerliydi.

Diğer taraftan bu iki grup, ekonomik model tercihinde genel ortalamadan ve birbirlerinden çok ayrı tavır koymuşlardı. Dinsiz - tanrısızların % 10'u (a) yı, % 10'u (b) yi, % 24'ü (c) yi, % 56'sı (d) yi seçerken dindarların % 41'i (b) yi, % 56'sı (c) yi seçmişti. Dindarların tamamının karma ekonomiyi seçmesi bir yana, özel sektör ağırlıklı karma modeli benimseyenlerin tanrısızlar içinde koyu devletçiliği seçenlerin oranı genel ortalamanın bir kaç katıydı.

Aynı olaya diğer yönden bakıldığında yani farklı ekonomik model yanlıların dinsel inançların karşılaştırıldığında ortaya şu tablo çıkıyordu :

	(a)	(b)	(c)	(d)
Çok dindar	0	11	3	0
biraz dindar	0	38	34	0
çok az dindar	33	27	27	21
Dindar değil	67	24	36	79
Toplam	100	100	100	100

	(a)	(b)	(c)	(d)
Tanrıya inanıyor	44	73	54	10
Emin değil	11	16	28	14
Tanrıya inanmıyor	45	11	18	16
Toplam	100	100	100	100

Görüldüğü gibi çok ilginç bir durum söz konusuydu. En koyu devletçilik yanlıları ile en koyu devletçilik karşıtlarının dindarlık ölçüsü, karma model yanlılarına oranla çok büyük ölçüde benzeşiyordu. Ayrıca koyu devletçilik yanlılarının büyük çoğunluğu tanrıya inanmazken karşıtları arasındaki bu oran karma model yanlılarına oranla yine fazlaydı. Şunu da ekleyebiliriz ki, dindarlık ve tanrı inancı belirgin olarak özel sektör ağırlıklı karma model yanlıları arasındaydı.

Son olarak yukarıdaki 6 önermenin farklı model yanlılarınca değerlendirmesini karşılaştırabiliriz:

(a)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ÇY	44	56	45	45	11	33
Y	54	44	33	33	89	45
D	0	0	22	11	0	22
ÇD	0	0	0	11	0	0
T.	100	100	100	100	100	100

(b)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ÇY	49	8	76	70	30	8
Y	46	57	13	16	38	38
D	5	22	8	6	27	16
ÇD	0	13	3	8	5	8
T.	100	100	100	100	100	100

(c)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ÇY	43	34	65	68	23	11
Y	45	36	34	31	50	35
D	7	22	1	1	15	32
ÇD	5	8	0	0	12	22
T.	100	100	100	100	100	100

(d)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ÇY	55	55	69	90	48	34
Y	48	41	31	4	45	24
D	0	0	0	3	7	38
ÇD	0	4	0	3	0	4
T.	100	100	100	100	100	100

Görüldüğü gibi koyu devletçilik karşıtları çevre koruması konusunda en duyarsız grup iken, zina konusunda en hoş görülü grup. Düşünce özgürlüğüne ise olumlu yaklaşım (a) dan (d) ye doğru artıyor.

Anketin sonunda öğrencilere Türkiye'nin geri kalmışlığının başlıca nedeni soruldu. Yanıtların çoğunluğu yaklaşık % 60'ı halkın eğitim ve kültür düzeyinin düşüklüğü ile ilgiliydi. Dışa bağımlılık ise yaklaşık % 20 ile diğer yanıtların başını çekiyordu. Diğer bazı yanıtlar ise şöyleydi: "Geleneklere bağlılık", "Kültürel değerlerin sürekliliğinin korunamaması", "Osmanlı kafası", "İnönüden sonra ülkenin gerici politikacılar tarafından yönetilmesi", "Geri kaldığını kim demiş?", "İlerlemek için gerekli çabanın harcanmaması", "Otoriter ve anti-demokratik iktidarlar", "Monofaktörcülük; yani tek faktörü abartma eğilimi", "Her konuda herhangi bir Türk modelinin oluşturulamaması", "İlerlemenin işe yarar bir şey olduğunun sanılması; ilerleme göstergesi olan şeylerin insanlık için birer musibet olduğu ortaya çıktı çoktan", "Kapitalist, sosyo-ekonomik formasyon", "Sarmısak fiyatlarının düşük oluşu", "Kişilerin kendi çıkarlarını toplumsal çıkarlardan üstün tutması".

ULUSLARARASI GENÇLİK TOPLULUĞU

U.G.T. YÜRÜTME KURULU

4 Yıl önce bir grup AFS'linin sadece uluslararası nitelikli kurduğu topluluğumuz, geçmişte gerçekleştirmiş olduğu etkinliklerle birlikte, bugün ODTÜ içerisinde saygın ve etkili bir konuma yükselmiş bulunuyor. Bu konuma gelmemizi, aşağıda sıralayacağımız ilke ve amaçlarımızın ODTÜ'lü öğrenci arkadaşlarımızın büyük bir çoğunluğu tarafından onaylanması ve destekleniyor olması sağlamıştır.

Biz, Üniversitenin bilimselliğinin, özgür kültürel ve sanat ortamı ile desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu ortam, Üniversitelinin tek yanlı yetişmesini engelliyecek, görsel, kültürel ve düşünsel gereksinimlerini karşılamasına yardımcı olacaktır.

"Bireyi olduğumuz üniversite gençliğinin potansiyel suçlu gibi algılanmasına ve ona göre tedbirler alınmasına kesinlikle karşıyız."

Bireyi olduğumuz üniversite gençliğinin potansiyel suçlu gibi algılanmasına ve ona göre tedbirler alınmasına kesinlikle karşıyız. Düzenlediğimiz yapıcı etkinliklerle de bu düşüncenin gerçekçi olmadığını ispatlamaya çalışıyoruz. Üniversiteli öğrencilerin gelecekte yöneticisi olacakları toplum için kendilerine göre düşüncelere sahip olmaları bir suç değil, bir sağlık göstergesidir bize göre.

Demokratik ve çok sesli üniversitenin kurulmasına katkıda bulunabilmek için söyleşi ve seminerler düzenliyoruz. Farklı düşüncelerin uygar bir şekilde açıklanıp tartışılması, ülkemizin ve üniversitemizin sorunlarının çözümlenmesinde şimdiye kadar gerekliliği hissedilmiş çok önemli ve geçerli bir yoldur. Sorunların konuşarak, tartışarak, karşılıklı güven ortamı içerisinde kolaylıkla çözümlenebileceğine inanıyoruz.

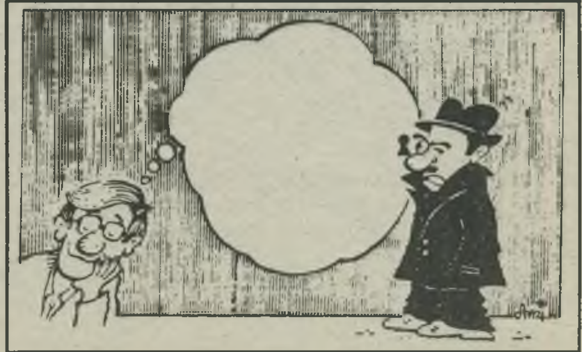
Üniversiteli öğrencinin teker teker ulaşamayacağı, ilke ve amaçlarımıza uygun olanakları, üniversite yönetiminden de destek alarak üniversite öğrencilerine sunmaya çalışıyoruz. En son düzenlediğimiz kitap fuarı için yayınevlerinden kitapçılara yaptıkları indirimleri bizlere yapmalarını sağladık. Kâr amacı güdülmeksizin düzenlenen kitap fuarında 3500 adet kitap satıldı.

Uluslararası anlayış ve kültür alışverişini arttırarak uluslararası barışın sürekliliğini, ulusumuzun diğer uluslarla kardeşliğini sağlamaya çalışıyoruz. Bu yıl üçüncüsünü düzenleyeceğimiz ve şimdiden hazırlıklarına başladığımız ODTÜ Bahar Şenliği'nde değişik uluslardan üniversiteli öğrenciler konuk etmeyi planlıyoruz.

Kendi içimizde örnek bir demokratik yapılanma kurarak, üniversite ve ülke yönetiminde demokratik ve katılımcı bir yönetim tarzının sonsuz olarak yerleşmesine yardımcı olduğumuza inanıyoruz. Ayrıca aramızda iyi niyet, güven ortamı ve sağlam dostluklar kuruyor, yardımlaşma ve dayanışma ortamını arttırıyorken hayatın maddeci ve çıkarcı ortamına bir alternatif yaşam örneği sunuyoruz.

Uluslararası Gençlik Topluluğu, ODTÜ'lü öğrencilerden destek gördüğü sürece yukarıdaki inandığımız ilke ve amaçlar çerçevesinde etkinliklerine devam edecektir.

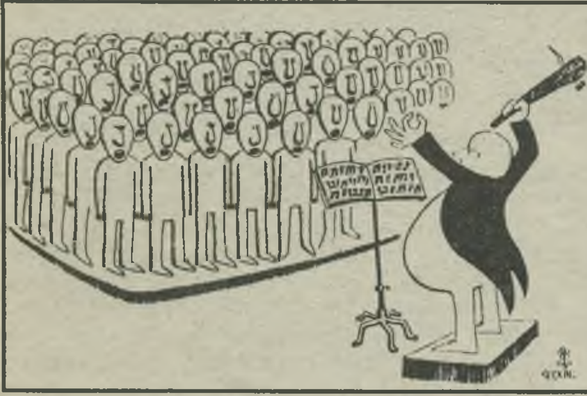
U. G. T. sizleri daha iyi, daha güzel etkinlikleri izlemeye ve onlara katılmaya çağırıyor.

BİR ODTÜ VARMIŞ

Ekin SU

1. İçinde gözlerimizi açtığımız uygarlık - *yaşamak için öldürmenin* - gerekmediğini insanlara öğretecek kadar gelişmemişti henüz. *"Merhaba"* dedik yaşama. Uyuduk, büyüdük kollarında annelerimizin. Sonra okullu olduk, sıraları doldurduk. *"Türküz, doğruyuz, çalışkanız"* dedirttiler *"ama*

maalesef hala az gelişmiş bir ülkeyiz". İlk, orta derken lise bitiverdi. Pırıl pırıl beklentilerimiz, çiçeği burnunda umutlarımızla dayandık üniversite kapısına. İnce eleyip, sık dokudular. *"Hayatta en hakiki mürşit YÖK'tür."* deyip *"buyur"* ettiler içeri.

2. Düşünüyorduk ki, artık *"sen sus"*, *"büyüklerin işine karışma"*, *"sen anlamazsın"* türünden baskıların gelenek haline getirildiği, büyüklerimizin deyimiyle *-çocukluk günlerini* - geride bırakacaktık. Düşünüyorduk ki, bundan böyle bizi ilgilendiren konularda biz karar alabilecek, yön verebilecektik yaşantımıza. *"Yönetsel Özerklik"* deniyordu adına. Hem bir üniversitenin kendi kendini yönetemeyeceğini savunanlar, bir toplumun kendi kendini yönetebileceğini nasıl iddia edebilirlerdi ki? *"Toplumun en seçkin, en yetişkin, en aydın kesimi kendi kurumlarında kendilerini yönetemez"* ise sıradan insanların kendilerini yönetmek için *-demokrasi adına* - seçim yapmaları hangi mantıkla izah edilecekti? Dinleyeceklerdi bizi. Düşünüyorduk ki...

3. Önce düşünmemeyi salık verdiler. Saygıdeğer öğretim üyelerimizden biri öğrencilerine karşı daha açık olmayı yeğledi: *"Benim dersimde düşünülmez, yap yeter."* Polisi, jandarması, sınav sistemi, disiplin soruşturmaları daha öğreticiydi. Düşünmemeyi öğrettiler bize. 16 Ağustos 1976 Anayasa Mahkemesi kararı *"... bugünün üstüne çıkamayan, yurttaki hareketleri izleyip eleştiremeyen, bilimsel verileri yayınlama gücünden yoksun ve sadece olanı öğretmekle yetinen, yaratıcılık gücü olmayan kuruluşlar, adı ne olursa olsun, üniversite sayılmazlar"* diyordu. Ama çiçeği burnunda umutlarımızla bizler, üniversitelerin *yök'ümsüleşmiş* olduğunu nereden ve nasıl bilebilirdik ki.

4. Haklı olarak şu soruyu sorduk kendimize: *"Gençlik ne menem şeydir de böylesine çok sevilmektedir?"* Yaşamın kendisine karşı iyi bir izleyici değil, yaşamın ta kendisinden yana olduğu için mi? *"Farklı düşünebilmenin görmekle mümkün"* olduğuna inandığı için mi? vs. Bilimsel yayınlar *"genç insan yaşamın en dinamik unsurunun birisi olmasının yanısıra, sorunlara, haksızlıklara karşı toplumun en duyarlı kesimidir"* diyor. Bunun için mi? Üniversitelerde *"tek tip dernek"* konusu üstüne malum partinin, malum milletvekili şu açıklamada bulundu da biz de aydınlığa kavuşmuş olduk: *"Biz istedik ki, öğrenciler söyleyeceklerini tek ses olarak söylesinler."* Biz de kendisini kırmadık, hep bir ağızdan, tek bir sesle, aynı tını da *"severiz seni"* dedik *"bir de şu YÖK olmasa."*

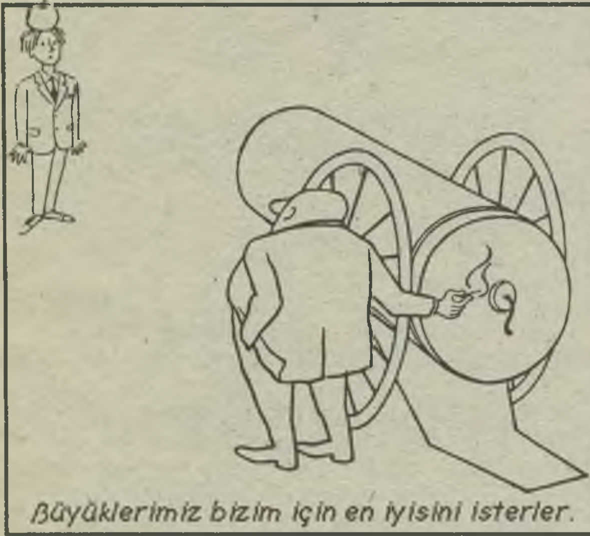
5. Şimdi üniversiteliydik. Ufak bir özelliğimiz de ODTÜ'lü olmaktı. Artık düşünmüyorduk. Zaman geçtikçe, iyice yeni yaşantımıza alışmaya başladık. Yakınıp arasıra öfkeleniyorduk ama sonra yine unutup, gizli muhalifler oluyorduk. Ne de güzel alışıyorduk kendi gerçekliğimize. *"En büyük hata, hata yapmaktan korkmaktır. Çünkü bu bizi hiç bir şey yapmamaya sürükler. Bilinmelidir ki, her hareket, içerisinde doğruları ve yanlışları içerir, gelişmeyi, ilerlemeyi sağlayan şey budur. Toplumda da, üniversitede de bu geçerlidir."* diyene dek içimizden

BİR ODTÜ YOKMUŞ

biri. Nereden de çıktı bu insancıl çocuklar? Ne de zor sorular sormaya başladılar. *"Dernekçi"* diyorlardı, herkes bu çocuklara.

6. Bizden büyük her zaman büyükler vardı, bizler için en iyisini isteyen, en iyisini düşünen: *"Evladım daha gençsin. Hayatı tanı.*

Büyüklerimiz bizim için en iyisini isterler.

Birikimin olsun. Daha yaşın ne ki. Düşünmek için daha çook zamanın olacak. Önce öğren" ve hemen ardından gökten ilk vahiy iniyordu: *"Oku, YÖK'ün adıyla"* ilavesi *"yoksa, atarım ha!"* İstenen açıktı. Tiyatrolardan, sinemalardan, kitaptan ve dergiden vazgeçmek. Okumak, gezmek, görmek. Boşlukları her zaman doldurabilecek şeylerdendi.

7. Büyüklerimiz bizim için en iyisini isterler. İnanıyorduk. Yurtta, kantinde, anfide, otobüste tıkış tıkış, altalta, üstüste, burun buruna, soluk soluğa mıyız? Onlar istiyorlar ki *"milli beraberlik ve kardeşlik ruhu"* muz gelişsin. Üniversiteler *"az bilen, az düşünen, az yazan"* insanlar mı yetiştiriyormuş? Bu memleket ne çektiyse kendi aydınından çekti. O halde yaşasın çeyrek aydın... Öğrencinin barınma, beslenme, sağlık, sosyal vb. sorunları mı varmış? Türk'ün yaratıcı azmi ve zekası elbette bu sorunları çözecektir. Ya da Türk genci yaratıcı azmi ve zekasıyla bu koşullara "uyum" sağlamayı başaracaktır. İnanıyorduk.

8. Bu koşullarda insan olmanın gerektirdiği biçimde yaşamanın olanaksızlığını savunan arkadaşlarımızdan bazıları *"people come on the earth once a life"* deyip kendilerine farklı uğraşlar edindiler. Bazılarıysa içinde bulundukları ortamın tahlilini yapıp, öğrenci olmaktan kaynaklı her sorunun çözümünün *"öğrencilerin örgütlü birleşik gücüyle"* sağlanabileceğini savundular. *"Hiç bir şey bizden bağımsız gelişemez. Her şey bize bağlıdır. Biz değiştirir, biz dönüştürürüz"* dediler ve büyüklerimizi gücendirdikleri için nazikce uyarıldılar. Biz ise hala *"herşeye rağmen"* diyorduk *"büyüklerimiz bizim için en iyisini isterler."*

9. Saygıdeğer bir başka öğretim üyemiz *"bizler ezberleyen maymunlar yetiştiriyoruz"* diyerek bizi endişelendiriyordu. Biz hala inanıyorduk kendilerine... duk... Derken, günlerden bir gün içimizden biri, bizden biri *"sevgi, dostluk, kardeşlik. İşte ODTÜ'müz"* dedi ve yedi dipçiği. Dipçiği yiyen bizdik, dipçik hepimizeydi... Anlattı bize bir şeyleri... *"Onurlu olmak, yanlış yapamayacak kadar gururlu olmak demektir - ama gururlu olmak, yaptığın yanlışa sahip çıkmayacaksın demek değildir"* i eyledik. Kısaca dostlar, işte sorunlarımız, işte derneğimiz...

Bizden sonrakilere *"bir ODTÜ varmış, bir ODTÜ yokmuş"* dedirtmemek için.

YÖK olan umutlar

YEŞİL POLİTİKA

Bu Dünya Bize Atalarımızdan Miras Kalmadı,
Biz Onu Çocuklarımızdan Ödünç Aldık.
Bir Afrika Atasözü

Her yıl Avrupa'da 40 milyon ton kükürt atmosfere karışarak yağmurlar aracılığıyla bütün Dünya'ya yayılıyor.

ABD elindeki silahlarla bütün SSCB şehirlerini 40 kez yok etme gücüne sahip, SSCB aynı işi ABD için 25 kez yapabiliyor.

1983 rakamlarına göre her 1 dakikada silahlanma için 1 milyar dolar harcanıyor.

1960'tan beri yapılan savaşlarda hergün ortalama 1330 kişi öldü.

Türkiyede eğitime %7 bütçe ayrılırken silahlanmaya bunun 4,5 misli bütçe ayrılmakta.

Ozon tabakası büyük çabalarımızla en sonunda delindi......

Daha yüzlerce benzeri maddeler sıralanabilir. İşte bu kara tabloya 68'den beri düzen dışına çıkmak isteyen ve bunu kitlesel bir biçimde yapmak isteyen bir hareket doğdu. "YEŞİL HAREKET".

YEŞİL POLİTİKA'da, çevre hareketinin ve yeşil politikanın nerede, neden ve nasıl doğduğunu, bu hareketin yapılanmalarını, ve hangi sıfata sahip insanların yeşil olarak adlandırıldığını ayrıntılı olarak anlatılmakta. içerisinde barış konusundan yabancılaşmaya; yaşam politikasından, nüfus sorununa, insan haklarından, ekolojiye kadarı her türlü konu yer almakta.

Kitapta özellikle Çevre Hareketi, Yeşil Barış bütün İhtişamıyla Endüstriyalizm ve Ekoloji bölümleri üzerinde durulması ve incelenmesi gereken bölümler. Güzel ve akıcı bir üslupla yazılmış olan bu kitabı okuduktan sonra "YEŞİLLER VE SOSYALİZM" adlı kitap mutlaka okunmalı .....

GİZLİ ÖRGÜT NASIL KURULUR?

Aynı görüşten insanlar biraraya gelir gibisinden yanıtlar yukarıdaki sorunun tek yanıtı değil. Çayıralan (Yozgat'ın ilçesi) eski CHP İl başkanı, emekli yargıç Şakir Keçeli gibi, 1976 yılında Cemal Madanoğlu, Doğan Avcıoğlu (o tarihte ölüydü), İlhan Selçuk, Oktay Akbal, İrfan Özaydınlı (itiraf sırasında (1985) bakandı), Muhsin Batur'la birlikte Türkiye Komünist Vatan Partisini (böyle bir parti hiç var olmadı) kurabilirsiniz. Hatta O'nun gibi aynı ilçenin TKP, Halkın Kurtuluşu, Devyol sorumlusu olup, DİSK'in aynı ilçedeki kuruluşunu örgütleyebilirsiniz. (DİSK Çayıralan'a hiç gelmemişti.)

Nasıl mı? Hasan Uysal'ın kaba ama vurucu bir dille yazdığı bu gerçek olayı okurken öğreneceksiniz.

İLGİNÇ BİR SORU: MÜZİK

Serdar YILDIZ

Elvis Presley öldüğünde yüzlerce genç arkasından intihar etti. Pink Floyd'un "The Wall" albümünden bir parçası piyasaya sürüldüğü haftanın içinde, Afrika "Zenci Kurtuluş Hareketi"nin parçası haline geldi. Bugün halâ Beatles'ın parçaları çalınıyor, bir suikast sonunda öldürülen Beatles'ın beyni John Lennon her yıl anılıyor.

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Tek başına klasik müzik bile müziğin insan hayatındaki yerini anlatmaya yeterli. Yüzyıllardır niçin bu müzikler dinleniyor? Niçin bir müzik parçası özgürlük hareketinin simgesi olabiliyor? Niçin her ülkenin bir ulusal marşı var? Tabii soruları çoğaltmakta elimizde. Bence yanıt, müziğin niteliğinde yatıyor. İnsanların "niçin müzik yaptığı" sorusunun yanıtında.

Toplumumuzda güncelliğini halen sürdüren bir tartışmaya yanıt vermeye çalışalım. Arabesk sanat mı, değil mi? Yoz bir müzik mi? Neden dinleniyor? Herhalde toplumumuzun isteklerine yanıt verdiği için. Yıllardır süren depolitize etme çabaları, TRT'nin etkisi gibi nedenler, arabesk bir kültür yarattı, bu kültürde kendi öz müziğini. Halkımızın kültürü değişmedikçe, doğrusu gelişmedikçe Arabesk de dinlenecektir(!).*

Beatles, hippy hareketinin sözcüsü olmuş bir grup. Onun içinde doğup, büyümüş, onun felsefesini anlatmış, hippy kitlesi içinde karşılığını bulmuş ve en büyük grup olmuştur. Pink Floyd hippy felsefesinin sonlarında doğmuş, kendi müziğini yaratıp (psikolojik müzik) en üst seviyeye ulaştırmış, hippyliğin ölümüyle de rock müziğe geçip, topluma daha önce müzikle yaptığı eleştirisini, söz-müzik ikilisiyle devam ettirmişti.** Evet, ortak bir nokta yakaladık. Önce içinden çıktığı toplumun sözcüsü olmak ve kendi değer yargıları içinde toplumu eleştirmek. Peki, toplumu eleştiren bir çok grup içinde niçin bazıları üste çıkıyor. Kendi felsefeleri yok olduğunda, halâ neden dinlenmeye devam ediyor. Bunun yanıtı da galiba, tüm sanatlar gibi müziğinde evrensel, yani tüm insanlara seslenen bir güzelliği olmasından kaynaklanıyor. Bu güzelliği yaratan müzikçiler, içinde oldukları kültürlerin etkisiyle yepyeni bir müzik ortaya koyuyor ve bunu en üst seviyesine çıkarıyor. Binlerce müzik türü içinde türünün en iyisini yapanlar daima karşılık bulacak bir kitleye sahip oluyorlar.

Galiba yanıta yaklaşıyoruz. Evrenselliği, eleştiri yeteneği ve sözcü olabilmesini açıklayabildik sanıyorum. Soruya yanıt aradıkça yeni yeni sorularla karşılaşıyoruz. Onlara yanıt vermeye çalıştıkça da yenileriyle. Daha fazla dağılmamak için bulduğumuz yanıtlardan yola çıkarak en büyük soruya "müziğe" bir yanıt bulalım. Her sanat gibi onun da tüm insanlara (hiç olmazsa bir kısmına) seslenen yanı olduğunu çıkartmıştık. Bu, müziğin üretilmesini açıklıyor. Halen ilkel bir yaşam süren topluluklarda da müziğin olması ve Afrika, Avustralya gibi bölgelerde yaşayan, geniş bir bölgede aynı özellikleri taşıyan bu "ilkel" müzikler onun yaşanılan çevreyle doğrudan ilgisini açıklıyor. Toplumlar ve kültürleri geliştikçe sanatları ve konumuz olan müzikleri de gelişiyor, yeni formlar yaratıyor. Bunların dinlenmesi zaman içinde, (bazen asırlar sonra), klasik olarak anlattığımız "gerçek müzik"in (tek) göstergesi oluyor. Belki bize acı gelecek ama toplumumuz yeni bir kimlik kazandığında halâ arabesk dinleniyorsa bu onun sanat olduğunu, iyi bir müzik olduğunu gösterecek. Tıpkı Elvis gibi, beatles, bethowen, pink floyd'u gösterdiği gibi.***

*Buraya ünlem işareti koyuyorum. Çünkü emin değilim. Arabesk'i incelediğimizde bir takım ilginçliklerle karşılaşıyoruz. Bir diğer adı da makamsız müzik olan arabesk'in başlangıcını, bestelerinde bir makamdan diğer bir makama ilk defa geçmeye başlandığı Saadettin Kaynak'lara kadar uzatmak mümkün. Zülfü Livaneli arabesk müzik yaptığı gerekçesi ile suçlanabiliyor.

**Burada yine arabesk'e dönebiliriz. 12 Eylül öncesi paranın kötülüğünü anlatan parçalar söylenirken, bugün acıların çocuğu çalınıyor.

***Bu son kısım, arkadaşlarımdan tepki alıyor. Ama çoğu da Zülfü, Ahmet Kaya dinliyor. Yani arabesk'i yoz müzik diye suçlamak o kadar kolay değil. Bir Pink Floyd

hastası olan ben, bir iki sanatçı hariç Türkiye'deki herkesi arabeskçi diye suçlayabiliyorum. Suçlananların bir kısmı da sevilen, değerli sanatçı, müzisyen olarak nitelendirilen insanlar. Arabesk'e daha fazla dalmamak için burayı da kısa keseceğim. Çünkü arabesk başlı başına tartışılabilecek bir konu. Arabesk'ten ne anladığımızı açmadan da tartışmak anlamsızlaşıyor. Ben sadece Küçük Emrah'la, İbo'yla sınırlandırmıyorum. Türkiye'de yaşayan hiç kimse Türkiye gerçeklerinden uzak ve etkilenmeden kalamayacağına göre (bir iki kişi hariç) herkesin müziğinde bir parça arabesk vardır.

GECE YOLCULUĞU

Filiz AKAR

Çekecekleri film için uygun bir mekân arayan senaryo yazarı (Macit Koper) ile filmin yönetmeni (Aytaç Arman) uzun yolculukları, konaklamaları sonunda terkedilmiş bir Rum köyü bulurlar. Kayaköy; yalnız güzelliği, gizemli havasıyla iki arkadaşı etkiler. Aslında filmin çekimi suskun, içine kapalı yönetmeni fazlaca ilgilendirmemektedir. Bunun sonuncunda da buldukları Rum Köyü yönetmen için bir film mekanı değil, kendisiyle hesaplaşabileceği bir sığınaktır. Köydeki boş kilisede kalmaya başlayan yönetmen, bu hesaplaşmayı kimi zaman kendisini eleştiren, kimi zaman onu yatıştırmaya çalışan imgesel bir kadınla sürdürür. Kadın, yönetmenin içsesidir.

Genelde düşünceye ve gelişimine konulan engeller, yaşam şekillerindeki kalıplaşmalar, insanların kendileriyle yabancılaşmalarına neden olan seçimlerle karşı karşıya bırakılmaları. Özelde: yönetmen Ali'yi, dolayısıyla da filmin çekimini etkilemektedir. Ayrıca geçmişteki açıların, pişmanlıkların (kardeşinin öldürülmesi, başarısız bir evlilik) bugüne taşınmasıyla derin bir bunalıma sürüklenir. "Hep beklentilere hizmet ediyorum. En korkuncu da insanın kendini sınayamaması şeklindeki sözleri de bunalımının nedenlerini açıklayıcı niteliktedir.

Filmde, yönetmenin kendisiyle olan hesaplaşması ve kendisine yabancılaşması, ortaya konulan birtakım etkenlerle netlik kazanmakta. Rastlantısal olarak karşılaştığı, her akşam aynı saatte telefon kulübesine gelen bir adamın açık bırakıp gittiği ahizeyi kaldırır ve bir kadın sesi duyar. Kadının "Seni kaçıran" korku mu? Korkuyu göğüsleyememek mi yoksa? Şeklindeki sorusu, yönetmenin hayalinde yarattığı kadının konuşmalarına benzemektedir. Bu imgesel kadın da "kaçarak neyi çözümledin ki, direnmeye hiç mi gücün yetmedi" sorusuyla, yönetmeni kendisiyle hesaplaşmaya itmektedir.

Filmde geriye dönüşlerle yönetmenin yaşamından kesitler veriliyor. Kardeşinin öldürülmesinin betimlendiği sokak çekimleri, bir hayli çarpıcı ve etkileyici. (Tabiî Atilla Özdemiroğlu gibi usta bir müzisyenin katkıları yadsınamaz.) Yine geriye dönüş sahnelerinde başarısız bir evlilik görüyoruz. Evini ve kocasını terketmek zorunda kalan Zuhal Olcay'ın güçlü oyunundan bahsetmeden geçemeyiz.

Filmin ilginç bir bölümü de; babadan kalma sinema salonunu uzun süre direnmesine rağmen mobilya mağazasına çeviren eski bir kameramanın nostaljisinin anlatıldığı sahneler. Gerçek yaşamında da kameramanlık yapmış ve geçen yıl -Bir Kırık Bebek- filmindeki oyunuyla 25. Antalya Film Şenliği en iyi yardımcı erkek oyuncu ödülünü alan Orhan Çağman bu filmde de ustalığını sergiliyor. Aytaç Arman gerek tiplemesindeki başarı ile, gerek filmin başından sonuna kadar aynı ustalıkla sürdürdüğü oyunu ile yine en iyiler arasında. Macit Koper ve Şahika Tekand gibi güçlü isimlerde başarılı oyunlarıyla anılması gerekenlerden.

Yönetmen, tüm iç hesaplaşmalarını dile getirdiği bir senaryo yazıyor ve filmin sonunda, Ali'den geriye bir tepenin yamacında dağılmış senaryo sayfaları kalıyor. Ali'nin yaşamına son mu verdiği yoksa yeni bir yaşam şekli mi seçtiği yolundaki soruların yanıtı seyirciye bırakılıyor ve tabiî yazılan senaryonun adı "Gece Yolculuğu"

Ömer Kavur - Gece Yolculuğu - ile Anayurt Oteli'nden sonra kendine özgü filmlerine bir yenisini daha ekliyor. Her alanda olduğu gibi, sinema alanında da var olan bir çok sorun arasında gerçekten iyi birşeyler yapma kaygısında olan yönetmenlerimizin durumuna dikkat çekmesi ve ustaca işlenmiş olması bakımından görülmesi gereken bir film diyoruz.

ANADOLU SANAT MERKEZİ

OCAK AYI ETKİNLİKLERİMİZ

TÜRK - YUNAN DOSTLUK DERNEĞİ
İŞBİRLİĞİ İLE

YUNAN FİLMLERİ HAFTASI

ULYSSES'IN AŞKI
İNCİTTİĞİMİZ AĞAÇ
SİLENA'YLA 'O' GECE
AŞKIN BEDELİ
AŞK GECE DOLAŞIR
KERVANSARAY
RÖVANŞ

Bilgi İçin : 125 54 68

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İŞBİRLİĞİ İLE

1988 TÜRK FİLMLERİ HAFTASI

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ÖDÜLLÜ

ADA AV ZAMANI
KURTAR BENİ DOLUNAY
SELAMSIZ BANDOSU
HERŞEYE RAĞMEN

Lütfü Akad'ın DİYET — DÜĞÜN — GELİN

ASM ... ANKARA'NIN EN "SICAK" SALONU

ODTÜ'lüler
Anakara'da Yeni Bir Kültür Hizmeti Olan

DERYA KÜLTÜR MERKEZİ'nde

— Günlük gazete ve dergilerin de bulunduğu KİTAP STANDI
— Cafe fuaye
— EL SANATLARI PANAYIRI (Her ayın ikinci ve dördüncü hafta sonları)
— ÇOCUK TİYATROSU
— Ulusal müziğimizden örnekler taşıyan konserler
— SATRANÇ köşesi
— Fotograf, karikatür ve resimlerimizi sergileyebileceğimiz standlardan yararlanabiliriz

— Gelecek sezon filmleri :
UÇARCASINA
ÖRÜMCEK KADININ ÖPÜCÜĞÜ

Başvuru için : Necatibey Cad. No : 57 Tel : 229 96 18

KUTSAL AĞ

Mehmet ÖZDEMİR

Adam başını kaldırdı, kayaların arasındaki büyükçe deliğe baktı. Yukarıya doğru bir-iki adım çıkıp bir kez de arkalarında uzanan çöle baktı. Mağara sadece tepelerindeki öldürücü güneşten değil, uzaklardaki ufak noktalardan da koruyacaktı onları.

— Girelim, dedi yanındaki. Bu sıcakta daha fazla gidemeyiz. Üstelik, yetiştiler sayılır.

Korkuyla baktı adam, bu küçücük mağara hayatlarını kurtarabilirdi. Yukarıya doğru birkaç adım daha attı, başını eğerek içeri girdi, arkasından da arkadaşı uzun beyaz eblisesinin eteklerini kaldırarak içeri adım attı. İçerisi karanlıktı, dışardaki kuru sıcaklığa karşın, içerde küf kolulu, çürümüş bir serinlik vardı. Temkinli adımlarla mağaranın ucunu buluncaya kadar yürüdüler. Dip tarafa varınca, aydınlaktan ve tehlikeden olabildiğince uzak, oturdular. Beklemeye başladılar.

Gövdesinin alt tarafındaki kocaman, yuvarlak keseden çıkan salgı birkaç saniye içinde kuruyup parlak, esnek, narin fakat güçlü bir iplik meydana getiriyordu. Ters yönde dönerek ortadaki çokgeni tamamlamaya çalışan dişi örümceğe baktı. Kendi yaşadığı delikten biraz uzakta oturuyordu. Benekli göğsü, parlak simsiyah alt gövdesi ve çokgen palakalardan oluşmuş biçimli gözleri vardı. Ona yumurtadan çıktığı günden beri hayrandı. Ama dişi bir örümcekle evlenmek ölüm demekti. "O akşam hayatının en büyük zevkini tadarsın, yumurtaları dölledikten sonraysa sabah kahvaltısında sofraya konursun, örümcek olarak dünyaya gelmek ne boktan iş be!!" diye söylendi. Arkadaşı ardında parlak bir çizgi bırakarak ona doğru süzüldü.

— Sallanma da bitirelim şunu, açıktım, dedi kıvırtarak.

— Bu ağı acıktığım için örmüyorum ben.

— Ya ne için örüyorsun?

— Çünkü şu ördüğümüz ağ bir doğa harikası, ve bunu ancak biz örümcekler örebiliyoruz. Bu yüzden örmeliyiz. Zaten biz örmezsek hiçkimse böyle ışıl ışıl estetik birşey yaratamaz. Önemli olan ağa takılan sinekler değil, ağın kendisi. Yiyecek böcek bulmak içi ağ kurmaya gerek yok zaten, her yer böcek kaynıyor. Ağlar çok çabuk bozuluyor ama, keşke iplikler biraz daha sağlam olsa.

— Bırak entelliği de üç sıra daha çekelim.

"Yazık" diye düşündü erkek örümcek. Bu dişi hiçbir zaman ördüğü ağdaki ilahi sanatsallığı farkedememişti. Oysa bir ağa şekil vermek onun için ne büyük zevkti, yaşamanın anlamıydı. Hatta bazen kızıyordu yakalanan sineklere ağı bozdukları için. Ağı örmeye devam etti bunları dünüşerek.

Önce nal seslerini duydular, sonra kayaları tarmanan ayak seslerini. "Rabbim, kuluna yardım et" diye yakardı adam. Mağaranın girişindeki aydınlık bir süre yokoldu. Sonra kalın bir erkek ses duyuldu.

— Burada olamazlar, girişte bozulmamış bir örümcek ağı var.

— Hadi gidelim öyleyse, uzakta değillerdir.

Nal sesleri uzaklaştı ve kayboldu. Arkadaşı tuttuğu soluğunu yüksek sesle bıraktı. Kalkıp girişe yaklaştılar. Sevinçle sırıttı arkadaşı.

— Gördünmü rabbimin lütfunu, şu ağ hayatımızı kurtardı, artık tekrar yola çıkabiliriz, dedi.

Başıyla tasdik etti adam onu. Arkadaşı ağı yırtarak dışarı çıktı. Adamsa mağaranın duvarına döndü, giysisinin ödündeki bir iki düğmeyi çözüp ayaklarını genişçe açtı. Büyük bir rahatlama hissiyle yolların ve ölüm korkusunun biriktirdiği pis suyu boşalttı. Sonra önünü ilikleyip arkadaşının ardından dışarı çıktı. Mağaranın önünde bekleyen arkadaşı sordu:

— Sence gideceğimiz yerde ve daha sonra gideceğimiz yerlerde insanlar sana inanacak mı?

"Bilmiyorum" der gibi dudak büktü adam. Yürüdüler...

Dişi örümcek seksi bir kalça hareketiyle taşların arasında döndü.

— Demin mağaranın önündün birşey geçti, dedi. Ama erkeğin onu dinlemediğini gözlerindeki arzu dolu bakıştan anladı. hoşuna gitmişti, fakat bunu belli etmemeliydi. Farkında olmamış gibi, ama sesinde gizli bir cinsellik, konuştu;

— Bari iri bir sinek düşse de karnımız doysa.

Erkek düşündü. Biyolojik güdüleriyle sağduyusu çarpışıyordu. "Basit bir zevk için değer mi?" diye düşündü önce. Sonraları "Zaten bu dünyaya hiçbirşey üretmek için gelmedim. İşe bak, bir ağ yapıyoruz, o da birazdan bozulacak, hiç olmazsa ölmeden önce böyle bir zevki tadayım" dedi içinden. Dişiye yaklaştı.

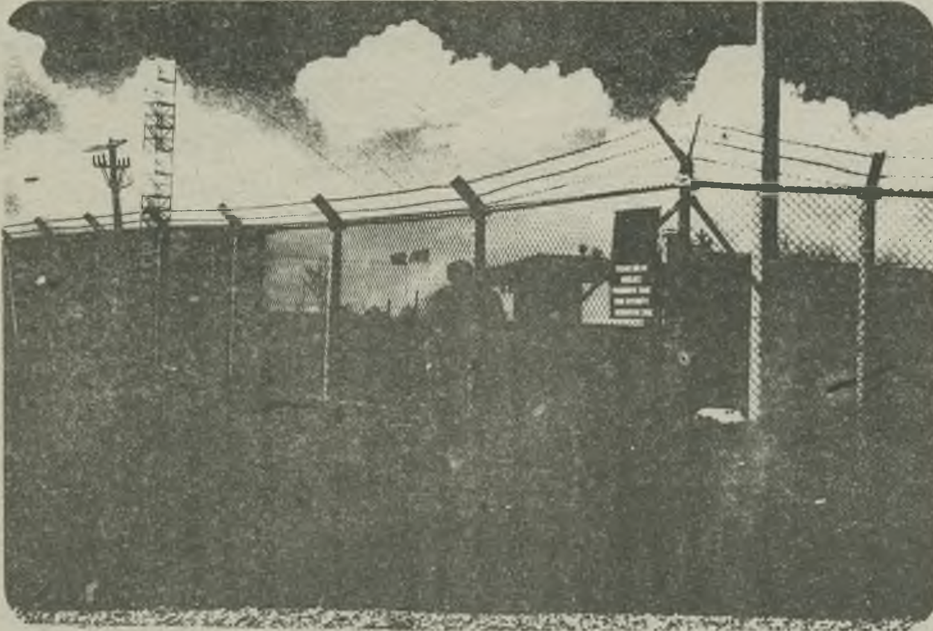
— Baksana, dedi. Bu gece senin yuvana gitsek de .....

Birden duraksadı örümcek. Önlerinde dev bir karaltı belirdi. Su sesini duydular önce, sonra başlarından aşağı pis kokulu, yakıcı bir sıvı boşandı. Kaçmaya kalktı hemen, fakat sıvının kendini süreklemeye başladığını farkedince tutunmaya çalıştı taşlara. Taşlar tüylü ayaklarının altından kaydı, sürüklendi örümcek mağaranın derinlerine.

AHLATLIBEL AMERİKAN ÜSSÜ

Taner DUMAN

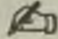
Geceleyin kampüs içinde yurtlar bögesine doğru yürürken karşıki tepenin üzerinde görülen "Işıklı kuleler" (Esasında fotoğrafta sol cenahta görülen demir-örgü nesneyi kastediyoruz.) Çoğumuzun dikkatini çekmiştir sanıyorum. Yurtlar bölgesi ve bölümlere hayli uzak olan ve sabahleyin gözle görülmeyen bu "kuleler" neyin nesiydi, kimin fesiydi, bu kuleler dost kuleler miydi, düşman kuleler miydi, yada mavi kuvvetler pardon mavi kuleler miydi, kırmızı kuleler miydi? İşte tüm bu soruların cevabını bulmak için katılım dergisi harekete geçti. Ha.. burada yeri gelmişken belirteyim, bundan böyle ODTÜ'müze yönelik içten veya dıştan hertürlü tehdit, karşısında KATILIM'ı bulacaktır, bu böyle bilinmeli. Ne diyorduk işte, KATILIM bu sır perdesini aralamak için hemen harekete geçti: Kendi öz bünyesinden yetiştirdiği, en yakışıklı, en cesur muhabirini (ajan muhabir) görevlendirdi. (Bu kısımda kendimi biraz ele vermiş gibi oluyorum ilgilenenlere antiparantez duyurulur). Günlerden bir cumartesi hava parçalı bulutluydu. (Fotografta görüldüğü gibi) sabah saat 7 sularında ajan muhabirimiz kampüs arazisi içindeki olay mahalline ulaştı. (Yani ulaştım). Evet, burası bir haberleşme üssüydü ve ne mutlu bize ki üs mavi kuvvetlerindi, şey yani kuleler maviydi. Ama ajan muhabirimiz (ben) dıştan görünüşe aldanamazdım. Fakat bunlar gözboyama sanatından örnekler idiyse, ODTÜ'müzün hali nice olurdu. O zaman sessizce, adeta bir köstebek gibi içeri girip neler döndüğüne bakmalıyımdım. Öyle de oldu zaten; bir sıçrayışta telleri aştıktan sonra, komando sürünüşü ile en yakındaki binaya ulaştım ve hayalet gibi daldım içeri .....

(Devamı var.)

ODTÜ'DEN KISA HABERLER

ODTÜ Öğrenci Derneği 2. Olağan Genel Kurulu 7 Kasım'da spor salonunda toplandı. Salt çoğunluk öğleden sonra oluştuktan sonra çalışmalarına başlayan genel kurulda, yönetim kurulu üyelerinin sayısının arttırılmasını isteyen bir önergenin yapılan oylama sonucu kabil edilmediğini açıklayan Divan Kurulu'nun tavrı tartışmalara yolaçtı. Yine Divan'ın genel görüşmede bazı üyelerin konuşmalarına zaman sınırı koymaması üzerine yönetim kurulu üyeleri seçiminin akşam geç saatlerde başlaması seçime katılımın 323'e düşmesine yol açtı. Oy sayımı ise gece yarısından sonra tamamlanabildi. Seçime katılan dört ayrı listeden ikisi oylamadan kısa bir süre önce ortak bir liste olarak birleşmişti. Oylama sonucu yönetim kuruluna bu listeden beş öğrenci, başka bir listeden ise iki öğrenci seçildi. Daha sonra yönetim kurulu kendi içinde işbölümü yaparak Ahmet Akkaya'yı Genel Başkanlığa, Ergun Kurtulmaz'ı Başkan Yardımcılığına seçti.

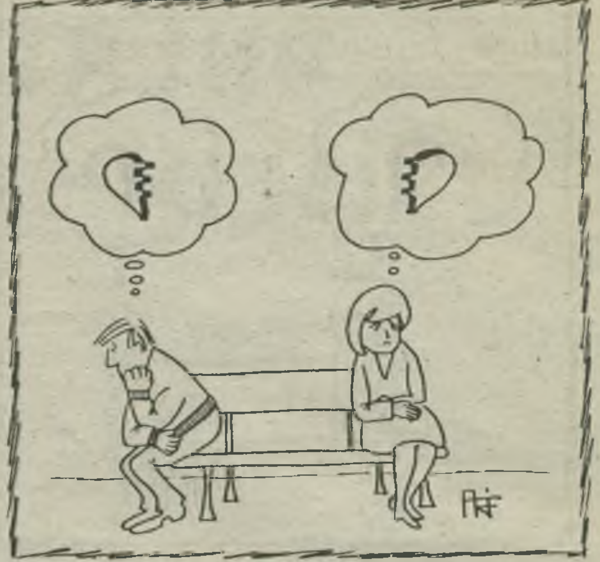
Cezaevlerinde mahkum ve tutukluların daha önce kazanmış oldukları haklarını geri alan '1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması için Kasım ayında giriştikleri açlık grevine ODTÜ öğrencileri çeşitli biçimlerde destek verdiler. İnsan Hakları Derneği'nin bülteninin duvarlara asıldığı görüldü; aynı derneğin bir dilekçesine imza toplandığı, düzenlenen gitar ve saz dinletilerinde konuyla ilgili konuşmalar yapıldığı ve açlık grevleri bittikten sonra mahkumlara ilaç alınması için 380 bin TL toplandığı öğrenildi.

Yılın sonuna doğru çok sayıda öğrenci hiçbir neden gösterilmeksizin evlerinden ve yurtlarından götürülerek gözaltına alındılar. Konuyla ilgili bir basın açıklaması yapan Öğrenci Derneği Yönetim Kurulu bir öğrenci ve bir arkadaşı da aynı akıbete uğradılar.

Geçtiğimiz haftalarda Fikret Ünlü, Hasan Celal Güzel, Deniz Baykal, Naim Süleymanoğlu gibi pek çok ünlü kişi Uluslararası Gençlik Topluluğu'nun düzenlediği toplantılarda öğrencilerle söyleştiler. Öte yandan Çevre, Gülmece, İlüzyon, Arkeoloji gibi çok sayıda yeni topluluklar kuruldu. Ayrıca Edebiyat Topluluğu'nun tüm kuruluş çalışmalarını tamamladığı, derginiz yayına hazırlandığı zaman rektörlüğün onayını beklediği öğrenildi.

ODTÜ'DE EYLEM DERSİ VEREN HOCA YAKALANDI!

Endüstri Mühendisliği Bölümü hocalarından Asuman Kundakçı YÖN-EYLEM dersi verirken yakalandı. Polisin elini kolunu sallaya sallaya girip 'ben bunu istiyorum' diye öğrencileri seçip götürdüğü üniversitemizde, girdiği dersin ne olduğunu öğrenmek isteyen sivil polis, yanında oturan öğrenciden 'yön-eylem' yanıtını alınca, hocayı tutuklamaya kalktı. Bunun polisin anladığı şey olmadığı, hoca ve öğrenciler tarafından, polise bir türlü anlatılamadı. En sonunda bir öğrenci:

— Memur bey bu ders Amerika'da da okutuluyor. Zaten kitabını da onlardan aldık, demeyi akıl edince, polis hocayı bıraktı.

Üniversitelere polisin girmesi konusuyla ilgili olarak görüşlerini aldığımız sayın milletvekili Apdullah Kutsalittifak:

— Konuyu incelettik, ders hakkaten Amerika'dada okutuluyormuş. Mesele yok. Yalnız dersin adını değiştirmek için yüce meclise öneri vereceğiz. Adı milli menfeatlerimize, ananelerimize, ahlâk ve dinimize uygun olacaktır: 'Büyük Türk Milletinin Son Buluşu: Optimizasyon' ya da 'Allahın bir hikmeti daha: Optimizasyon' olabilir. Endişeye mahal yoktur. Sürratle düzeltilecektir. Ders İngilizce okutulduğu için gözümüzden bu ana kadar kaçmıştır", dedi.

Cebren ve Hile İle Körebe

Sekizinci yurdun üçüncü katında, merdiven başında biriken kalabalık, koridorun sonunda gözleri atkıyla bağlanmış bir öğrencinin ordan oraya koşuşturmasını izliyorlardı. Gözleri bağlı öğrenci bazen duruyor, sessizce etrafı dinliyor, hemen sonra da rastgele bir tarafa doğru hızla atılıyordu.

Merdiven başındakiler sessizce gülüyorlardı, kendini tutamayıp makaraları koyuverenler, sesinin duyulmaması için hemen merdivenlerden iniyordu. Herkesin yetirince güldüğüne inanan birisi, sonunda gidip haber vermek için yanına yaklaştığında, gözleri bağlı öğrenci onu kıskıvrak tutup, 'yakaladım' diye bağırdı, bir eliyle de atkıyı gözünden sıyırdı. Baktı; yakaladığı kişiyi tanımıyor, merdiven başında da kendine doğru bakıp kahkaha atan bir kalabalık var, yüzü kızardı, koşa koşa koridorun sonundaki odasına girdi...

Herşey bundan bir gece önce saat 2.00'da, koridorun en sonundaki odada repeat dönemindeki bir öğrencinin, bütün oda arkadaşlarını, yataklarından elindeki bıçakla, nazikçe körebe oynamaya davet etmesiyle başladı. Bu davet bütün oda için 'çekici' geldi herhalde ki, o gece 2'de oda içinde körebe oynandı. Bu arada yan odadaki hazırlık öğrencisine bir şaka yapmak akıllarına geldi.

Ertesi akşam köşe odadakiler, bir önceki odada kalan hazırlığı koridorda körebe oynamaya ikna ettiler. İlk ebe kur'asız, repeat dönemideki öğrenci oldu, gözleri hileli bağlandı; görebiliyordu. Ebe biraz koşuşturduktan sonra hazırlığı yakaladı. Hazırlığın gözleri bağlandı. Ve herkes ordan ayrılıp merdiven başına insanları çağırmaya gitti...

* İnsan, insana işkence yapmaz. Polisin işkence yapması bu kuralı bozmaz.

* Alçak gönüllülük iki kere iltifat ettirmenin yoludur.
OSMAN SEDEN

* Lenin öldü, Marx da zaten yok. Ben de kendimi iyi hissetmiyorum.
ERDAL İNÖNÜ

* Politikacı olmanın yolu öğrenci derneklerinden geçer.
Hasan Celal Güzel

BİR MAKİNACININ DUVARINDAN
* Biz makinacıyız, zoru hemen başarırız, imkansız biraz zaman alır.

* Yusuf Suresi 141., 142. ayetler; De ki hiç makinacı olanla olmayan bir olur mu?

* Yaşamak bir makinacı için lükstür.

* Dünya'da 2 çeşit insan vardır; ODTÜ'lüler ve diğerleri, ODTÜ'de 2 çeşit insan (!) vardır; Makinacılar ve diğerleri.

* Bir sınav sorusuna verilen iki ayrı yanıttan sonra OKTAR TÜREL hocanın verdiği yanıt : İlk yanıtı verenler, "go to the coffeehouse, ikinciler, "Stay with us".

* Çalışmalarını sürdüren İnsan Hakları Derneği Türkiye'de İnsan Haklarına ilişkin tarihi buluntuları araştırıyorlar.

* Devletimizin çeşitli kurumları enflasyon rakamlarını % 25,5, % 38,7, % 41,8, % 66 ve 60,1 olarak açıkladı. Böylece vatandaşa beğendiği rakamları seçme özgürlüğü verildi.

* — Dün akşam türban konulu açık oturumu izlediniz mi? Çok ilginçti.
— Hayır. Niye?
— Hayret bir şey ya, SHP adına konuşan biri ilk kez konuyla ilgili bir şey söyledi.
— Yaa.

* İdari Bilimler Fakültesinde yeni boyanmış tuvaletlerden birinde:
— Dekanımıza yeni ve modern tesisler için teşekkür ederiz.

Tosun

FUTBOLUN İKİ YÜZÜ

Ergun KURTULMAZ

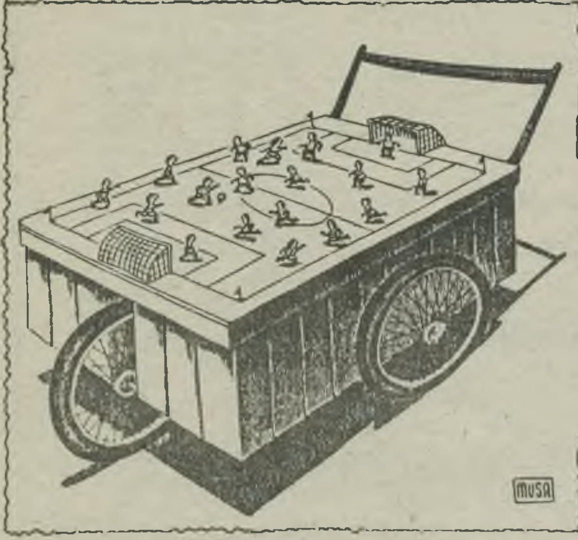
Dok işçilerinin bir topun ardından koşmalarından bu yana geçen yıllarda futbol serpilip gelişti. Kendisini yaratan sınıfın insanî özünü sergileme biçimlerinden birisi olarak çağa damgasını vurdu. İnsanlığa, kitlesel eğlenmenin, dayanışmanın, neşeyi paylaşmanın, birlikte sevinebilmenin zeminini yarattı. Sokak aralarında naylon bir top ya da bir yumak çaput peşinde koşan çocuğa tarifsiz mutluluklar yaşattı. Fabrika alanlarında dinlenme sürelerini ağız dolusu kahkahalarla, top kovalayarak geçiren emekçiler arasında dostluğun sıcaklığını

belirginleştirdi. İzleyenlerin birbiri ardına patlattıkları söz bombalarıyla bireye kendisini tanıma ve tanıtma, zeka kıvraklığını ortaya dökme olanağını verdi. Barışçılığı, karşısındaki bireyi incitmeme duyarlılığını, bireyin kolektif olana, kolektif olanın bireye ne denli içkin ve aşkın olduğunu gösterdi. İnsanî olanı, gündelik olanı çözümlemeye çalışırken erteleyen dar siyasetçiyi kitlesel çoşkusuyla sorguladı.

Ne ki, sınıflar savaşımının belirleyiciliği, egemen olanın ideolojik egemenliğinin yaşamın her noktasında kendisini ortaya koyması futbolun da kirlenmesine neden oldu. İşçi sınıfının yaşamından ürettiği, yetkinleştirdiği değerler üzerinde yükselen futbol, burjuvazinin değerleri karşısında tutsak kaldı. Herşeyin en kısa yoldan kâra dönüşmesi amacına yönelik dönen burjuva çarkları futbolun da insanî özünü boşalttı. Futbol emekçisi bir köle, bir gladyatör gibi arenalara sürüldü. Hakkını aradığında, şirket kulüplerinin başındaki hayali ihracatçı, demir tüccarı, müteahit gibi basınla kucak kucağa oturan patronlarca ezildi; futbol yaşamına son verildi. — 70'li yılların başında Galatasaray'da Metin Kurt ve altı takım arkadaşının durumu bir örnektir.—

Aralarından birkaçı sınıf atlama

örneği gibi ortaya sürülerek, düşler denizine, su alan bir tekneyle yelken açar oldu, binlerce futbolcu. Ne ki, futbolcu da kendisini oluşturan toplumsal ilişkilere sırtını dönmedi. Yaşamın dışına düşmedi. Siyasal tavrını belirlemek zorunda kaldı. Bu tavır onun saha içindeki davranışlarına yansıdı. İyi bilinen örneklerden biri Hollandalı Gullit'tir. Saha içindeki oyun ve tavırları politik tavrının yansımısıdır. Gullit'i izlemek bir futbolcunun yaşamının yalnızca futbol sahası ile sınırlı olmadığını anlamak demektir. İnsanın kardeşliğine, barışa ilişkin düşüncelerinin eyleme yansımasını görmek demektir. Dok işçilerinin dayanışmaya, dostluğa, kardeşliğe verdiği değerin sürdürüldüğünü görmek demektir.

Futbol bir şenlik olarak yaratıldığı için asla izleyicisiz olamazdı. Susturulmuş kitleler için bu, bir anlamda tuzaktı. Burjuva değerlerinin kuşatmasıyla stadyumlar bir savaş alanı, bir düşmanlık gösterisi olabilirdi. Sorunlardan uzaklaşmanın, zihinsel yoksullaşmanın bir aracı olabilirdi. Toplumsallaşmada, kimlik aramada yol yöntem bilmeyen birey ve kitle, sahadaki emekçiyi bir sirk maymunu olarak görüp, öfkesini ondan çıkarabilirdi. İnsan bir yabancılaşma örneği olarak tribündeki yerini almaktaydı artık.

Burjuva değer ve normların futbola egemen olması, futbolun bir afyon olduğunu mu gösterir acaba? Kitlelerin uyuşukluğunun nedenini görüntülerde aramak bir yanılsama yaratmaz mı? İnsanların uyuşukluğunu artık değişik açılardan sorgulamak gerekmez mi?

Kimileyin sanat, bilim, siyaset, örgüt ve eylem de kitleleri uyutabilir. Kendi deneyleriyle öğrenme olanağı tanımayan iradî yaklaşım ve şırıngayla ideoloji taşıma yabancılaşması da kitleleri uyutabilir. Bir sokaktan tüm zenginliği ve karmaşıklığıyla yaşam akarken, bir kaç sokak ötede yaşamı olması gerekene göre kurgulayan öznel iradeci bakış da uyutabilir. Özgül olanın, bireysel olanın, tikel olanın diyalektik birliğini yakalayıp çözümleyemeyen "aktarmacı" da kitleleri uyutabilir.

İletişim olanaklarının çağımızı sarıp sarmaladığı şu günlerde yaşamın her noktasının yeniden düşünülmesi, çözümlenmesi gerekiyor. Yaşam ne denli çözümlenir. kokuşmanın, çürümenin önüne; yabancılaşmanın, insanın kendisini yoksamasının, hiçleştirmesinin karşısına, ertelemesiz insanî değer ve normlar çıkarılırsa iyinin, güzelin, gelişkinin bileşenleri birbirini o ölçüde tamamlar.

Futbol kendi dinamiği içinde, diğer spor dallarından da yararlanarak giderek gelişecektir. Dok işçilerinin tüm insanlığa armağan ettiği bir şenlik olarak da, tüm tuzaklara karşın kitleleri coşturacaktır. İnsanî olanın yaşama damgasını vurması onun kirletilmişlikten kurtulmasına olanak verecektir.

ASM 1. DÖNEM TİYATRO KURSU BAŞVURU FORMU

ADI - SOYADI :
DOĞUM YERİ VE YILI :
ÖĞRENİM DURUMU :
(VARSA) MESLEĞİ :
TİYATRO İLE İLGİSİ :

Daha önce tiyatro çalışması yaptıysa, nasıl ve nerede?

Eğitmenler: Rüştü Asyalı - Işık Yenersu - Çetin Tekindor - Nihat Asyalı - Ergin Orbey

BİLGİ

1- Sınav 2 Şubat 1989 Perşembe günü Anadolu Sanat Merkezi salonunda saat 10'da başlayacaktır.
2- Adaylar bir dram, bir komedi ve bir şiirle sınava katılacaklardır.
3- Başvurularda yaş sınırlaması yoktur. Ancak ilköğrenim düzeyindekiler sınava alınmazlar.
4- Adaylar, başvuru formuyla birlikte bir adet renkli vesikalık fotografını en geç 30 Ocak 1988 tarihinde Anadolu Sanat Merkezine teslim edeceklerdir.
5- Kurslarda devam zorunluluğu vardır.
6- Aylık ortalama 32 saat kurs ücretinin bedeli 40.000 (kırkbin) TL.'dır.
7- Kurs süresi 3 aydır.
8- Birinci aşamayı kazanan adayları seçici kurul tarafından öngörülen metinler verilebilir.
9- ASM Tiyatro Kurslarının amacı, tiyatro seyircisi değil, "tiyatro çalışanı" yetiştirmektir.

İlginize teşekkürler.

ASM'DEN GRAFİK SANATÇILARINA ÇAĞRI...

II. ULUSLARARASI ANKARA ÇİZGİ FİLMLER FESTİVALİ AFİŞ YARIŞMASI

Anadolu Sanat Merkezinde bu yıl 23 Nisan - 21 Mayıs 1989 tarihleri arasında düzenlenecek olan "II Uluslararası Ankara Çizgi Filmler Festivali" nin tanıtımında kullanılacak olan afişlerin belirlenmesi amacıyla yarışma düzenlenecektir
Yarışma koşulları aşağıdadır:

1- Yarışmanın seçici kurulu yoktur. Eserler, 20 Mart - 2 Nisan 1989 tarihleri arasında ASM salonunda sergilenecek ve sonucu, sergi izleyenlerin tamamından oluşacak olan "Halk Jürisi" belirleyecektir.
2- Ödüller, birinciye 300.000 TL, ikinciye 200.000 TL ve üçücüye 100.000 TL olarak verilecektir.
3- Ödül kazanan afişlerin uygun ebatlarında 1000'er adet renkli ofset baskılar yapılacak ve festival afişleri olarak kullanılacaktır.
4- Sergilenen ve baskısı yapılan afişler için ayrıca telif hakkı ödenmeyecektir.
5- Sanatçılar yarışmaya en fazla iki eserle katılabilirler.
6- Eserler 50 x 70 cm veya 35 x 50 ebatlarında hazırlanacaktır.
7- Yarışma, amatör veya profesyonel bütün sanatçılara açıktır.
8- Son başvuru tarihi 15 Mart 1989'dur.
9- Yarışmaya katılanlar bu koşulları kabul etmiş sayılırlar.

DEMOKRATİK KADIN HAREKETİ ÜSTÜNE

Özlem KAVAK

Yaşam hareketsiz kalmıyor, zenginleşiyor, değişiyor. Kadınlarımız da... Kapitalist sistemdeki bilimsel ve teknolojik gelişme, sürekli artan sayıda kadını toplumsal yaşam hareketine çekiyor. Bugün üretim ilişkileri içerisinde kadın için daha geniş bir katılım, daha etkin bir çalışma söz konusu. Fabrika tezgahlarında, labarotuvarlarda, hastanelerde, öğretmen kürsülerinde, politikada, bilimde ve sanatta, yaşamın hemen her alanında kadınlarımız üretkenliğe soyunuyor, etkinleşiyor. **Yeni bir kadın** tipi doğuyor. Alexander Kollantai bu yeni kadın tipini şöyle betimliyor: **"Yaşamın önünde kendine özgü istemleriyle duran (...) kişiliğini kanıtlayan, kadının devletteki, ailedeki, toplumdaki katmerli köleliğini protesto eden, hakları için macadele veren ve cinsini temsil eden kadınlarımız... Hem iç, hem de dış dünyasında bağımsız olan,** aynı zamanda **genel insan çıkarlarına bağlı olarak yaşayan kadınlarımız...** Yaşam hareketsiz kalmıyor, yeni kadın da artık yaşam içerisinde hareketsiz değil.

Kapitalist sistemdeki bilimsel ve teknolojik gelişme, duyarlı, savaşkan yeni bir kadın tipini ortaya çıkartıyor, ama kadının edebiyatta, bilim ve sanatta aile ilişkilerinde ve cinsellikte yaşamın her alanında gördüğü haksız baskıyı ortadan kaldıramıyor. Bu, milyonlarca kadının kişisel, sosyal ve politik çıkarları için hareketlenmelerini sağlıyor. Çünkü **kadınların yeni gereksinimleriyle gerçekte varolan ayrım ve baskı arasındaki çelişki, kapitalizmin giderek artan bunalımlarıyla daha da keskinleşiyor.** Kadınların yaşam ve çalışma koşullarındaki yeni gelişmeleri hesaba katabilen, oluşan yeni gereksinimleri ve istekleri yaratıcı bir biçimde işleyen ve yanıtlar üretebilen, tüm demokratik hareketin bir parçası olarak kadın hareketi barış, demokrasi ve sosyalist savaşımında yerini alıyor. Giderek artan sayıda daha çok kadın politik ve sendikal işçi hareketinde, demokratik örgüt ve hareketlerde örgütleniyor. Tüm dünyada demokratik kadın hareketi yığınları harekete geçirici niteliğiyle varlığını kanıtlıyor. Artık kadın **"Güneş nasıl ışımak, ırmak nasıl akmak ve kuş şakımak zorundaysa, ben de savaşmak zorundayım!"** diyor.

Kadının üstündeki baskı yeni değildir. Bugüne değin ortaya çıkartılmış hemen hemen bütün toplum biçimlerinde bu baskı vardır. Kadının tarihsel toplumsal süreç içinde itildiği ikincil yerin temel nedeni nedir, nerede aranmalıdır? Bu soruya verilen yanıtlar dayandığı ideolojik ve politik çeşitliliğe göre farklılıklar içeriyor. Marksizm **cinslerin eşitsizliğinin ana nedeni** sınıflı toplumdur diyor ve şu çözümlemeyi yapıyor: **"Kadın üstündeki baskının doğuşunda asıl belirleyici olan, son çözümlemede toplumsal ilişkiler ve insanın eylemiyle tarihsel olarak oluşmuş üretim ilişkilerinin bütünüdür.** Cinslerin eşitsizliğinin ana nedeni de **bütün toplumsal değişimlerde olduğu gibi, üretim biçimindeki değişmelerde aranmalıdır.** Sonuçta, **özelde kadının, genelde insanın üstündeki her türlü politik ve toplumsal baskı özel mülkiyete ve sömürüye dayalı bütün toplumların ortak yapısal bir özelliğidir.**

Bugün kapitalist ülkelerde kadının ekonomik bağımsızlığı, çocuk ve analığın korunması yasadışı çocuk kavramının silinmesi, boşonma serbestliği, eşit işe eşit ücret talebinin yükseltilmesi gibi kadınların sosyal konumlarında iyileştirmeler için savaşım veren demokratik kadın hareketi ve Marksistler şu gerçeği her zaman öne çıkartmaktan da çekinmiyorlar. **Hiç bir toplumsal ya da hukukî önlem, yeni bir toplumsal yapı oluşturulmadan, şimdiki üretim ilişkileri ortadan kalkmadan soruna gerçek çözüm olamaz.** Çünkü Marksizme göre **cinslerin gerçek eşitliğine ancak eşitsizliği hep yeniden üreten maddi temelin,** sınıflı **toplumun ortadan kaldırılmasıyla ulaşılabilir.** Lenin şöyle diyor: **"İşçi sınıfının çıkarlarıyla bütünleşmek, kadının özgürlüğüne doğru atılacak gerçek ilk adım olacaktır."**

Kadınların tam eşitliğinin anayasalarında güvence altına alındığı ve ona yeniden toplumsal üretim yolunun açıldığı sosyalist ülkelerdeki sosyalist dönüşümler, kapitalist dünyadaki kadınların savaşımında önemli bir yer tutuyor, yollarını aydınlatıyor. Bunun yanısıra sosyalist ülkeler örneğinde cinsiyetçilik tamamiyle yokedilmiştir, denilemez. Hiç kuşkusuz cinsiyetçiliğin bazı görünümlerini bulmak mümkündür. Ancak bu, **cinsiyetçiliğin nedeni toplumun sınıflara bölünmüşlüğü değil erkek egemenliğidir. Cinsiyetçilik toplumun sınıflara bölünmüşlüğünün sonucu değil nedenidir** görüşünü doğrulamaz. Tersine bu ülkelerde kadınların her kazanımı bunu çürütüyor. Lenin **kadının gerçek kurtuluşu (...) kitlesel biçimde sosyalist büyük ekonomiye dönüşüm nerede ve ne zaman başlarsa, ancak orada ve o zaman başlayacaktır** diyor. Kısaca sosyalizm cinsiyetçiliğin yokedilmesinin **önkoşullarını** yaratır. Bu gerçeğe doğru atılacak olan ilk adımdır. **Hem toplumsal pratiğin, hem de görüşlerin temelli bir dönüşümünü gerektiren uzun bir savaşımın ilk adımı...** Sadece **yasa önünde değil yaşamda da eşitlik** diyen Marksizm bu yolda **insanlar kendilerinin nasıl davranmaları gerektiği üzerine düşünülen şeylere kulak asmayacakları, kendi pratiklerini ve herkesin pratiğini ona göre yargılayacağı kamuoyunu kendileri yaratıncaya kadar** yürüyecek, ilerleyecek.

Kapitalist dünyadaki kadın, sosyalist ülkelerdeki sosyalist dönüşümlerin ışığında bu gerçeği bilincine taşıyor. Her geçen gün daha çok sayıda kadın sınıf savaşma, anti-emperyalist mücadeleye, barış savaşımına **merhaba** diyor. İşçi sınıfının çıkarlarıyla bütünleşen kadın hareketi, komünist ve işçi partilerinde aktif olarak yer alan kadınlar şu belgiyi yükseltiyor : **"Güneş nasıl ışımak, ırmak nasıl akmak ve kuş şakımak zorundaysa, bende savaşmak zorundayım."**

■ **ODTÜ** *Uluslararası Gençlik Topluluğu, 19-24 Aralık günleri arasında ODTÜ de "Kitap Fuarı" düzenleyecek. ODTÜ Rektör yardımcısı Prof.Dr. Tuğmaç Sayraç'ın açacağı fuarda, öğrencilere ucuz kitap satılacak. Fuardan sağlanacak gelirle ODTÜ'lü 4 öğrenciye burs verilecek. Alınan bilgiye göre fuarda, aralarında Afa, Ada, Adan, Alan, Ayrıntı, Bilgi, Can, Dost, Metis, Remzi, Varlık, Cumhuriyet Kitap Klubü, Milliyet Yayınları, Hürriyet Vakfı'nın da bulunduğu aralarında 30 dan çok yayınevi 350 çeşit yayınla yer alacak. Piyasaya çıkmış bazı kitapların da ilk kez satışa çıkacağı fuarda, bazı tanınmış yazarlar kitaplarını imzalayacak ve okurlarla söyleşecekler.*

ODTÜ'de "Gençlik ve toplum" paneli

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — ODTÜ Öğrenci Derneği'nin düzenlediği **"Gençlik ve Toplum"** konulu panelde, **"12 eylül rejimi ile gençliği politikadan ve örgütlenme özgürlüğünden uzaklaştırıldığı"** savunuldu. Gençliğin toplum içindeki rolü ve demokrasinin gelişime katkılarının anlatıldığı panelde **"gençlerin yaşlı kuşakla çatışmasının nedenini genç kuşağın her türlü baskı ve otoriteden kurtulmak istemesi oluşturmaktadır"** denildi.

ANAP ve DYP adına milletvekili ve temsilcilerin katılmadığı panelde, SHP adına Fikret Ünlü bulundu. Panelde özetle şu görüşlere yer verildi.

"İşsizlik gençliğin bugünü ve geleceğini karartırken ekonomik alanda dizginlenemeyen yoksulluk gepegenç insanların yaşama sevinçlerini karartıp söndürürken, rejim olanca gücüyle gençliği politikadan ve örgütlenme özgürlüğünden uzaklaştırmaya çalışmaktadır. 8 yıldır yaşadığımız rejim gençleri sürekli izlenmesi gereken birer tehlike olarak gördüğü için, değil örgütlenme hakkı gençliğin, ulusal duygularını törpülemekte makam ve üniformalara olması gereken saygıyı da yoketmiştir"

ODTÜ Öğrencilerinden Nevin Avan, Aylın Askar ve Anadolu Üniversitesi Sinema ve Televizyon Bölümü öğrencilerinden Birsel Sürük ODTÜ kütüphane sergi salonunda yağlı boya, pastel ve karakalem çalışmalarından oluşan bir resim sergi açtılar. Sergi 12 aralığa kadar izlenebilir.

ODTÜ Elektronik ve Bilim Topluluğu tarafından "Türkiye'de bilim ortamı ve bilimsel araştırma ilkeleri üzerine düşünceler: Zakkum Olayı" konulu seminer düzenlenmiştir.

Konuşmacı olarak Türk Tabibler Birliği Ankara Tabipler Odası Üyesi Dr.Şükrü Hatun katılacak.

ODTÜ çevre topluluğu kuruldu

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — ODTÜ'nün kültürel yaşamına **"yeşil kokan"** bir sosyal topluluk daha katıldı. **"Çevre Koruma Topluluğu"** adıyla kurulan grubun üyeleri, amaçlarının **"ODTÜ bağlamından hareket ederek, topluma çevre duyarlılığını yaymak, ekoloji bilimini tanıtmak ve bilimsel çözümler sunmak"** olduğunu söylediler.

ODTÜ Mimarlık Anfisi'nde dün yapılan tanışma toplantısına çok sayıda öğrencinin yanı sıra ODTÜ Kültür İşleri Müdiresi **Tuzun Denli** de katıldı. Denli, Türkiye'deki doğa tahribinden örnekler verdiği açılış konuşmasında, Cumhuriyet Dergi'nin son sayısında yer alan **"Kaşgar Dağları'nda Dokuz Hollandalı Kadın"** adlı yazıdan bir bölüm okudu.

Toplantıya katılan öğrenciler, çevre topluluğu üyelerinden grupla ilgili bilgi aldılar. Öğrenciler, Denli'ye ODTÜ'de kesilen ağaçlar için ne yapılmasının düşünüldüğünü sordular. Denli, bunun üzerine, ağaç kesilmesinin bina yapımı için gerekli olduğunu savunarak, topluluğun politikadan uzak, doğa korumacı bir topluluk olacağını ifade etti.

ANKARA. (GÜNEŞ)

MİLLİ Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı **Hasan Celal Güzel**, cezaevlerinde devam eden açlık grevleri konusunda, **"İnsan suçlu da olsa insani muamelelere tabi tutulmak zorundadır"** diye konuştu.

ODTÜ Uluslararası Gençlik Topluluğu tarafından dün düzenlenen sohbet toplantısına katılan Bakan Güzel, öğrenciler tarafından yöneltilen eleştiri ve soruları yanıtladı. Güzel şöyle dedi:

"İnsanlar siyasi görüşlerinden dolayı cezaevlerine sokuluyorsa biz buna karşıyız. Cezaevlerinde bulunan insanların, kendiliğinden orada bulunduğu savunulamaz. Ancak suçlu da olsa insani muamelelere tabii tutulmak zorundadır. Bir ikinci konu, cezaevlerinde bulunan insanları baştan suçsuz kabul ederseniz, Türkiye cumhuriyeti kanunlarını kabul etmiyorsunuz anlamına gelir."

"BEN DEMOKRATIM"

Bir öğrencinin ANAP'ın yüzde 35'le iktidara geldiğini ve yüzde 65 hayıra rağmen hâlâ iktidarda olduğunu hatırlatarak, **"Siz de demokrat değilsiniz?"** demesi üzerine bakan şunları söyledi:

"Kafalarınızdaki ön yargıları atın. Belirli kılıkları ezberlemenin hiçbir faydası yok. Ben demokratım."

Baykal ODTÜ'lülerle sohbet etti

ANKARA (UBA) — SHP Genel Sekreteri Deniz Baykal, dün ODTÜ'de öğrencilerle sohbet toplantısına katıldı. Öğrencilerin sorularla sıkıştırdığı Baykal, SHP içinde olan olayların çok büyütülmemesi gerektiğini belirterek, "Bu olaylar SHP içindeki insanların çıkar bağlantıları ile değil de fikir bağlarıyla birbirlerine bağlı olduklarını gösterir" dedi. Baykal, gelecek günlerde partinin yapısının daha da berraklaşacağını belirtirken, "Endişeye gerek yok. Parti içinde herkesin birbirini aynı derecede sevmesine saymasına aynı düşüncede olmasına olanak yok" diye konuştu. Baykal bir başka soruya da "toplum kafasında, vicdanında esir olmadıkça darbe olmaz" yanıtını verdi.

Baykal ODTÜ'lülerle sohbet etti

ANKARA (UBA) — SHP Genel Sekreteri Deniz Baykal, dün ODTÜ'de öğrencilerle sohbet toplantısına katıldı. Öğrencilerin sorularla sıkıştırdığı Baykal, SHP içinde olan olayların çok büyütülmemesi gerektiğini belirterek, "Bu olaylar SHP içindeki insanların çıkar bağlantıları ile değil de fikir bağlarıyla birbirlerine bağlı olduklarını gösterir" dedi. Baykal, gelecek günlerde partinin yapısının daha da berraklaşacağını belirtirken, "Endişeye gerek yok. Parti içinde herkesin birbirini aynı derecede sevmesine saymasına aynı düşüncede olmasına olanak yok" diye konuştu. Baykal bir başka soruya da "toplum kafasında, vicdanında esir olmadıkça darbe olmaz" yanıtını verdi.

ODTÜ Gülmece Topluluğu'nun etkinliği

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Karikatürcüler Derneği'nin **"Hayvan Hakları"** konulu karikatür sergisi, ODTÜ Gülmece Topluluğu'nun etkinlikleri kapsamında bugün üniversitenin Solmaz İzdemir Salonu'nda açılacak. Sergi 2 Aralığa değin sürecek. Nezih Danyal'ın bu etkinlik kapsamında yapacağı söyleşi, 30 Kasım Çarşamba günü saat 13.00'de izlenebilecek.

■ *ODTÜ'DE öğrenciler açlık grevi yapmış olan mahkûmlara tıbbi yardım olarak iletilmek üzere 380 bin lira topladılar. Uzun süre açlık grevinde kaldıklarından dolayı halen iyileşememiş olan mahkûmlara ilaç almak için toplanan paranın İnsan Hakları Derneği'ne verildiği öğrenildi.*